

DIRVA

AMERIKOJE AUGA NEPASITENKINIMAS

Massachusetts Technologijos Instituto rektorius Howard W. Johnsonas viename inžinierių suvažiavime pareiškė, kad niekas šiuo metu nediskutuoja technologijos reikšmės. Bėda esanti tik ta, kad iki šiol mažai kas tekrepė dėmesį į tolimesnį žmogaus gyvenimo planavimą. Nežiūrint įvairiausių laimėjimų technologijos srityje, nuolat iškyla tokios problemos, kaip miestų oro užteršimas, gyventojų pertekliaus klausimai ir butų stoka, ginklų kontrolė ir visa kita, kas negelbsti, o vis toliau varžo žmogaus išsikovotas laisves ir laimėjimus. Šiandien siauros specialybės žmogus varžomas ribotų žinių, negali būti geru visuomenės vadovu. Reikia žmonių, kurie ne tik "žino ką", bet ir "žino kaip".

IS VISO PASAULIO

* FED. REZERVŲ TARYBA, sumažindama valstybinių paskolų nuosimčius iš 4 1/2 į 4%, palengvino kredito operacijas, skelbiant, jog tai daroma valstybės ūkiniai rinkai pagyventi. Šis žygis gali priversti prie nekilo, turto paskolų nuosimčių sumažėjimo ir statybos pagyvimo. Taryba pareiškė, kad infliacijos spaudimas kyla su besitęsiančiu karu Vietname, priverstas daryti tokį sprendimą.

* PREZIDENTAS L.B. JOHNSONAS bal. 10 išskrenda į Urugvajų, kur bal. 12 ir 14 d. vyks P. Amerikos prezidentų konferencija. Konferencijoje pagrindiniu klausimu busių kraštų "bendrosios rinkos" kūrimas ir diskusijos "Alliance for Progress" programos reformų klausimas. Konferencijoje nedalyvaus Bolivijos, Haiti ir Kubos atstovai.

* VICEPREZ. H.H. HUMPHREY, kalbėdamas prie Berlyno "gėdos mūro" dar kartą patvirtino JAV ryžtą ginti Vak. Berlyną pavojaus atveju.

Kovos Vietname esą logišku tęsintu praeity duotų pasižadėjimų apginti Vak. Berlyną ir Vak. Vokietiją nuo komunistinės agresijos.

Nežiūrint, kad vokiečių masės sutiko viceprezidentą šiltai ir draugiškai, neišvengta ir tų demonstracijų, kuriose reiškiama komunistams palankūs šūkiai Vietnamo karo klausimu.

* INDIJOS VYRIAUSYBĖ pasiūlė Šveicarijos atsidurusiui Stalino dukrai Svetlanai politinio pabėgėlio teises ir kviečia grįžti į Indiją. Pirmą kartą tų teisių paprašius Indijos vyriausybė atsisakė bijodama Kremliaus reakcijos.

* JUGOSLAVIJOS DIKTATORIUS TITO oponentas rašyt. M. Michailovas gali vėl atsidurti kalėjime, jei nesiliaus skleidęs antikomunistinius raštus ir organizavęs opozicinę partiją.

* SOV. S-GOS krašto apsaugos ministeriui marš. R. Malinovskii mirus spėjama, kad jo vietą užims marš. A. Grečko.

Malinovskis krašto aps. ministerio vietą užėmė iš to posto pavarius marš. Žukovą.

reikia daryti ir ko siekti.

Jo nuomone, jau užtenka tokių technologijos laimėjimų, kurie dėl savo kainos nesivaržo su žmonių gyvenimo reikalavimais. Esą, reikia žmonių, turinčių drąsos ir su perspektyva praeityje padarytoms klaidoms išlyginti, kurie žvelgtų ateitin greičiau, negu krizė ateina. Ir jis tvirtina, kad neužtenka vien to, kad kiti apie Ameriką spręstų vien iš gamybos koeficiento, bet ir iš tikrojo žmonių gyvenimo lygio.

Iš tikrųjų, technologijos pažanga ir aukštas ūkinis standartas, paviršutiniškai žiūrint, nuostelbia problemas, kurios Amerikoje kaupiasi iki pavojingo taško.

Neveltui savo "rytojais" apžvalgoje US News & World Report randa, kad žmonių susierzinimas (irritations) auga gan intensyviai. Tuo pačiu auga nepasitenkinimas ir abejonės ateitim. Tą erzeli kelia ne tik karas Vietname, bet ir augal mokesčiai, nusikaltimai miestuose. Aukštas pragyvenimo lygis daug kam reiškia provokaciją. Su artėjančia vasara auga ir rasinių neramumų pavojai.

Ypatingai gi nebepraeina pro žmonių sąmones karas, kurio galo nesimato. Auga nepasitenkinimas ne tik "nelaimimais" karais, verčiančiais kariuoti surisdomis rankomis, bet ir išlaidomis, susietomis su vyriausybės "dovanojimu" svetimiems kraštams, švelniomis teismų bausmėmis už kriminalinius nusikaltimus, rasine nesantaika ir t.t.

Tokiu atveju žvilgsnis tuoj krypta į krašto politinę sferą, kurioje artėja rinkimai laukiami, kaip patikimas ženklas pagerėjimui.

Laukiama, kad Johnsono administracija, žūt būt, sieks užbaigti karą Vietname iki 1968 m. rinkimų, kartu atsargiau einant su savo "labdaros planais", kurie daugumo-

je pasirodė esą tik geru pajamų šaltiniu prie tų lovių prislinkusiems biurokratams ir politikieriams.

Vienu ryškiausių šios administracijos biurokratinio ir kartu politinio nuosmūkiu reikia laikyti pašto įstaigą. Nusišundžiant pašto veikimą, reikia neužmiršti, kad tai viena iš daugelio įstaigų, kur stengiamasi ne tiek prityrusiais specialistais pagerinti šios žmonių susisiekimui ir susižinojimui svarbios įstaigos veikimą, bet ir tai, jog čia užimama daugelis postų tų žmonių, kurie privalo būti atlyginami už pasitarnavimus rinkimų metu, ar kitaip jiems atsidėkojant už įvairias politinio pobūdžio paslaugas. Toks ilgą laiką naudotas protekcionizmas milžinišką ir svarbią kraštui pašto įstaigą padarė viena neefektyviausių.

Šiomis dienomis prezidentas Johnsonas įteikė Kongresui įstatymo projektą prašydamas vėl pakelti pašto tarifus. Ir vėl būdinga, kad ta proga nekalbama apie pašto veiklos pagerinimą, o apie augantį deficitą ir reikalą tarnautojams algas pakelti. Prezidento siūlomame įstatymo projekte ignoruojamas pašto sekretoriaus O'Brien planas panaikinti pašto sekretoriaus postą kabinete ir tą įstaigą paversti ne-pelno bendrove. Pasiūlymas realus todėl, kad privačios paketų per siuntimo bendrovės veikla su pelnu. Bet pašta pavertus kad ir pusiau privačia bendrove, valdančioji partija nustotų lovis, iš kurios šeriami tikiečiai politinių kreditorų.

Šiuo metu jau pradėdama kalbėti apie artėjančius ūkinės krizės ženklus. Bet visa tai didelėje ūkinėje pažangoje nebūtų gresminga, jei ne federalinės valdžios nepasisekimai, kelią ne tik gyventojų nepasitenkinimą, bet ir nerimą.

Sovietinė balsavimo statistika

Mažiausia įtartinai duomenys apie sovietinius balsavimus yra skaičiai, rodantieji, kiek buvo turinčių teisę balsuoti. Tie skaičiai apima beveik visus 18-kos ar daugiau metų amžiaus gyventojus. Nematyt reikalo tuos skaičius didinti ar mažinti.

Lietuvoj šių metų kovo mėnesį įteisintų ir įpareigotų balsuoti žmonių buvo 1,939,655. Tai beveik du trečdaliai (apie 65,4%) visų dabartinę Lietuvos teritorijoj (vadinamosios "LTSR" teritorijoj) esančių gyvų žmonių.

Štai kaip auga toj teritorijoj

esančių "politiškai subrendusių" žmonių skaičius: 1959 m. kovo m. -- 1,785,794; 1963 m. kovo m. -- 1,858,920; 1966 m. birželio m. -- 1,932,177; 1967 m. kovo m. -- 1,939,655.

Per pirmuosius (1959-63) ketverius metus balsuotojų prieauglio būta 73,126, -- 4,1% padidėjimas. Per antruosius (1963-67) ketverius -- 80,735, arba 4,3% padidėjimas. Vidutinis metinis prieauglis -- apie 1%. Tik per pastaruosius 9 mėnesius tas prieauglis keistokai mažas: tik 7,478 arba vos 0,38% vietoj laukiamo vidutinio 0,75% prieauglio. Šio

LITHUANIAN
NATIONAL
NEWSPAPER
M. RAZAUSKAS
BISJONIKAS

Teodoras Hlinstrubas
7245 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

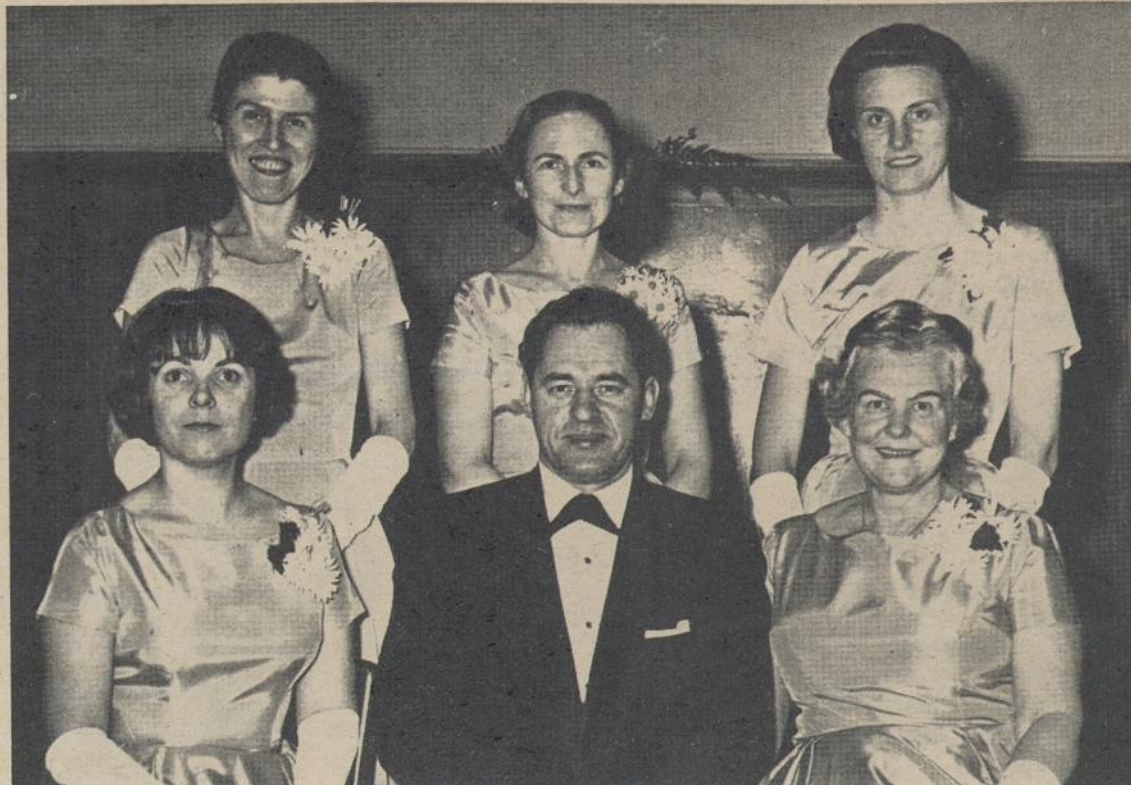
Telephone: 431-6344

VOL. LII

Balandis — April 10, 1967

Nr. 41

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

New Yorko lietuvių Operetės choro valdyba su dirigentu muz. Mykolu Cibu. Sėdi iš kairės pirm, Olga Daildytė, choro dirigentas Mykolas Cibas, reikalų vedėja Liucija Gudeliene, Stovi: sekretorė Aldona Zaunienė, valdybos narė dr. Marija Žukauskienė ir išdininkė Angelė Roževičiūtė. Choro metinis koncertas įvyks š.m. balandžio 15 d. New Yorke.

R. Kisieliaus nuotrauka

KAS YRA TAUTINĖ FONDACIJA?

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje šalia savo tiesioginės paskirties — aprūpinti narius naudinga ir gera apdrauda, lygiagrečiai rūpinasi visuomeniniais reikalais, remdamas lietuviškuosius darbus ir veiklą, kartu prie viso to prisidedamas savo lėšomis. Bet žymiesiems lietuvių darbams paremti, organizacija telkia lėšas į atskirą fondą, kuris, pagal organizacijos nuostatus, yra vadinamas SLA TAUTINĖ FONDACIJA. Tikslėsniam fondo ir jo paskirties pažinimui, SLA prez. Povilas P. Dargis atskakė Dirvos bendradarbiui į keletą klausimų.

— Tautinė Fondacija, — pareiškė P. Dargis, — nėra koks nors naujas sumanymas ar šių dienų veiklos padarinys. Ji buvo sumanyta daug anksčiau ir įsteigta prieš 20 metų. Jos pagrindiniai nuostatai yra įrašyti į SLA veikiančią konstituciją, patvirtintą valstijų valdžios.

— Kokie yra Tautinės Fondacijos uždaviniai?

— Fondacijos tikslas — palaikyti ir plėsti SLA labdaros ir švietimo veiklą, ki-

taip sakant, ji turi plačius tautinius ir kultūrinius uždavinius, kokie besireiškia mūsų visuomenėje arba naujai gali iškilti. Švietimo, kultūros ir labdaros darbų eilė gali būti labai didelė; jie gali būti paremti, jei tas paramos reikalingas darbas derinsis su lietuvių tautiniais interesais ir neprieštaraus SLA siekimams.

SLA prez. Povilas Dargis

— Kas ir kaip administruoja Tautinę Fondaciją?

— Nuostatai administravimą yra pavedę Fondacijos globėjams. Jų yra penki. Nominuojami SLA prezidento iš Pildomosios Tarybos narių, kuriuos tvirtina seimas dviem metams. Praėjusius SLA seimas Tautinės Fondacijos globėjais patvirtino — prez. P. P. Dargį, viceprez. S. Gegužį, sek. B. Pivaronių, išd. E. Mikužytę ir daktarą kvotėją — dr. S. Biežį.

Globėjų uždavinys yra atlikti finansavimą remiamų darbų ir rūpintis lėšų telkimu. Todėl globėjai turi pilną teisę priimti lėšas iš bet kurių šaltinių, vertybės ir kitokį turta, nuosavybės ir palikimus. Jie gali turimą turta investuoti ir užtikrinti Fondacijai pastovias pajamas, taip pat jie gali padalinti pajamas pagal aukotojų nurodymus ir pageidavimus, jei tas tik sutampa su Fondacijos tikslais.

— Kas sudaro Fondacijos lėšas?

— Iš to kas jau pasakytą galima susidaryti vaizdą, kas yra Fondacijos lėšų šaltiniai. Jų pagrindiniu

reikia laikyti aukas, toliau dovanas, palikimus, įskaitant ir nejudomąjį turta. SLA nariai Fondacijos reikalams jokiais mokesčiais nėra apdėti.

— Kaip vyksta Fondacijos ugdymas?

— Fondacijos išdas dar nėra didelis gal dėlto, kad dėl įvairių kitų Susivienijimų darbų, Fondacijos veikimas nebuvo pakankamai išvystytas. Tik praėjusiais metais, kada SLA minėjo savo 80 metų sukaktį, šis svarbus įvykis organizaciniame gyvenime buvo lyg kokių paraginimų pastūmėti ir pagyvinti Fondacijos veikimą. Praėjusiame SLA seime, kuris įvyko Clevelande, Ohio Fondacija susilaukė apie \$2,000.00 paramos iš kuopų ir atskirų aukotojų. Malonu pažymėti, kad didžiausiu aukotoju buvo mums visiems gerai žinomas visuomenininkas ir žymus spaudos darbuotojas Kazys S. Karpis iš Clevelando. Jis Fondacijai paaukavo savo apdraudos \$1,000.00 paliudijimą.

— Spaudoje buvo pareikšta lyg abejojanti mintis, ar Tautinė Fondacija neklūdys kitiems lietuviškiems fondams?

— Anaipol, Amerikos lietuviai nuo seniau turi keletą fondų ir jie visi gražiai veikia. Tautinė Fondacija yra įsteigta 1946 metais ir per tą 20 metų laikotarpį ji nei su vienu fondu neturėjo jokio susikirtimo. Tat nėra pagrindo nerimauti, kad Fondacija galėtų būti koku tai kliuviniu vėliau atsiradusiems, ar dar būsimiems fondams. Pažiūrėkim tik į kitų tautybių visuomenės darbus. Visur aptiksim po keletą fondų, taigi ir mūsų tarpe gal veikti keli vienas kitam nekludydami. Man atrodo, kad kelių fondų buvimas dar yra ir tuo naudingas, jog aukotojui, ypač kada jis nori įteikti ar palikti stambesnę sumą, lengviau apsispręsti, jei jis turi didesnį pasirinkimą, per kurį fondą paremti lietuviškuosius darbus. Pagaliau, keli fondai galės patenkinti daugiau reikalų ir tuo pačiu geriau padėti lietuvių, ko mes visi siekiame ir norime, — baigė P. Dargis savo pašnekęs.

A. Šakys

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiurkė.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiurkė ir Vytautas Gedgaudas

Pozicijos užkariavimas

Išėivijos lietuvių terminologijoje jau išgalėjo visa eilė labai karingų posakių ir išsireiškimų. Mes ne veikiamė Lietuvos laisvei atgauti, bet "kovojame"; nedirbame apsiimtus ar paskirtus darbus toje veikloje, bet esame išstatyti į "prieikines kovos pozicijas" ir t.t. Karinga nuotaika, kad ir tik terminologija išreiškiama, nėra savaime blogu reiškiniu, tik kartais gal tas kliudo, reikalui atsiradus, pavadinti daiktus jų tikraisiais vardais, prieiti ramiai ir nebūtinai karingu tonu prie įvairių reikalų esmės, ramaus ir "civiliško" jų apsvartymo ir aptarimo. Priešingai darant, nuvalkiojame patys mums svarbius ir šventus dalykus, savo pagrindinį tikslą ir dėl jo veiklos pobūdį.

Kas gi iš to, kada kiekvieną rinkliavą pradedame vadinti "kova už Lietuvos laisvę", kada tarpusaves rietenas ir nenusitupėjusių veikėjų skiedimą šokame vadinti "kova su komunizmu". Nuo rinkliavos pasisiekimo ar nepasisiekimo nepasikeis "kovos frontai", "šturmu užkariavus" kurios nors bendruomenės apylinkės valdybą nepasikeis tų ar kitų lietuvių patriotizmas. O viso to rezultate pasirodo štai kas: karingi žodžiai ir veiksmai dar labiau atbaido ramius, prie kultūringos visuomeninės veiklos pripratusius žmones ir tik didina rezignuojančiųjų eiles.

Darbininkas savo balandžio 4 d. vedamajame, kalbant apie "mūsų tiltus", rašo: "Planuojame ir kalbame vis apie didelius dalykus. O gyvenimas dažniau susideda vis iš mažų dalykų. Tų mažųjų nenorime pastebėti, lyg juos vykdyti priklausytų tiksliai kam menkesniam už mus. O mažųjų nevykdymas padaro tai, kad posėdžiaujame, kalbame, sukamės apie ašį, bet nepajudame iš vietos; kalbame apie patriotinę vienybę, o nepratiesiame rankos jai pasiekti..."

Negi Darbininko redakcijoj prisimiršo faktas, kad gi esame -- vadų tauta. O tos "ištiesios rankos" politiką tebevykdome visu įnirtimu, kaip, pvz., renkant Vokietijos LB Krašto Valdybą ir t.t.

Daug priklauso ir nuo to, kas turi drąsos ir moralės tokiam dalykui, kaip pirmam ištiesiant ranką patriotinei, o ne žodinei, vienybei.

VOKIETIJOS LB RŪPESČIAI

Š.m. kovo 31 d. ir balandžio 1 - 2 d. Huettenfelde posėdžiavo Vokietijos Krašto Lietuvių Bendruomenės taryba. Į sesiją iš 15 narių suvažiavo 14. Dr. L. Pašaitienė antrą kartą į sesiją neatvyko.

Sesiją atidarė E. Simonaitis. Į prezidiumą buvo išrinkti: dr. kun. J. Aviža, dr. P. Karvelis ir dr. J. Grinius. Pirmininkavo pirmieji du, sekretoriavo pastarasis.

Iš Krašto Valdybos pirmininko J. Valiūno paaiškėjo, kad šiuo metu V. Vokietijoje veikia 31 apylinkė (Zundės pirmininkavimo laikais jų buvo apie 100). Vargo mokyklų skaičius nedidelis ir jų veikla taip pat silpna. Didžiausias Krašto Valdybos dėmesys yra skiriamas Vasario 16 gimnazijai išlaikyti. Šiame sunkiame darbetikrai Valdyba pagirtina. Išd. F. Skėrys pranešė, kad Krašto Valdyba didelį skolų neturi, dar turi šokių tokių rezervus ir jis optimistiškai žiūri į finansinę būklę. Reikia pažymėti, kad jo dėka KV finansai šioje kadencijoje ir buvo sutvarkyti.

Iš Vasario 16 Gimnazijos direktoriaus dr. kun. P. Bačinsko pranešimo paaiškėjo, kad gimnazijos didžiausi rūpesčiai yra mokinių mokymo reikalas ir mokytojų problema.

Stud. A. Lingė painformavo, kad V. Vokietijoje yra steigama Lietuvių Jaunimo sekcija. Jaunimui pritarimą ir simpatijas pareiškė visų pakraipų Tarybos nariai.

Tarybos buvo nuodugnai persvarstytas ir naujai priimtas Vokietijos Lietuvių Bendruomenės statutas.

Daugiausia ginčų sukėlė vykdomųjų organų rinkimai ir Vasario 16 Gimnazijos Kuratorijos statuto svarstymas.

Balandžio 1 d. buvo išrinkta šios sudėties Krašto Valdyba: E. Simonaitis 12 balsų, J. Valiūnas 12, A. Lingė 10, V. Natkus 7, Barasas 11 balsų. Į Kontrolės Komisiją išrinkti: J. Glemža 9, Pauliukevičius 11, Endrikaitis 9. Garbės Teismo pirmininku išrinktas dr. P. Karvelis 9 balsų. Kandidatu liko A. Jasininkas 3 balsų. Garbės Teisman išrinkti: kun. Damijonaitis 8 balsų. ir

Atleisk, Stasy, kad su Tavim šiandien noriu sugrįžti į pokalbį. Žinau, Tu jo nemėgsti. Tu tylus ir kuklus. Per eilę metų Tave sutinku skubanti Marquette Parke. Vis stabtelėdavome minutei pokalbiui. Tu visada giedras, besišypsas. Tavo pirmasis pokalbio klausimas: "Kas gero mūsų pasaulyje? Kas naujo visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime?"

Sielodavaisi vienu ar kitu lietuviškuoju reikalu ar džiaugdavaisi bet kokių gražių kultūrinių laimėjimu. Visada atrodė tvirtas, niekada nesiskundėi ir silpnėjančia sveikata. Tik va, pernai rudenį kiek sunegaluoji. Tavo ramiu veidu prabėgo lyg mažas rūpestis. Jis Tave ir nuvedė į li-

dr. J. Grinius 10 balsų. Švietimo Komisijon atstove išrinkta A. Grinienė 9 balsų. ir kandidatų liko S. Antanaitis.

Balandžio 2 d., besvarstant Vasario 16 Gimnazijos Kuratorijos statuto klausimą, iškilo dideli nuomonių skirtumai tarp Tarybos narių daugumos ir mažumos. Tarybos narys Stp. Vyckintas iškėlė tokį pareiškimą prezidiumui: "Esu įtaliotas grupės Tarybos narių vardu viešai pareikšti, kad dėl Tarybos daugumos nenoro bendradarbiauti su mažuma toliau nenešame atsakomybės dėl būsimosios Krašto Valdybos ir kitų išrinktų organų veiklos ir artimoje ateityje galime padaryti atitinkamas išvadas". Prezid. pirm. dr. P. Karvelis pareikalavo, kad šis pareiškimas būtų pasirašytas visų tų Tarybos narių, kurių vardu Stp. Vyckintas kalba. Tada tas pats pareiškimas buvo išeiktas prezidiumui, jį pasirašiusiems Tarybos nariams: E. Simonaičiui, Fr. Skėriui, Stp. Vyckintui ir J. Stankaičiui.

Po to, išrinktosios Krašto Valdybos keturi nariai: J. Valiūnas, E. Simonaitis, Barasas ir A. Lingė atsistatydino. Likę Valdyboje V. Natkus.

Dauguma Tarybos narių paprašė pertraukos, kurios metu apsisprendė toliau sudaryti Valdybą nekoaliciniais pagrindais.

Po pertraukos buvo išrinkta šios sudėties Valdyba: J. Valiūnas 7 balsų, A. Grinienė 8, A. Lingė 8, V. Natkus 8 ir Barasas 8. Kandidatu liko tėv. Bernatonis, gavęs 1 balsą.

Vasario 16 Gimnazijos Kuratorijos statuto svarstymas buvo atidėtas ir išrinkta iš Tarybos pozicijos asmenų komisija.

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavime buvo išrinkta Tautos Fondo atstovybė Vokietijoje iš šių asmenų: Stepas Vyckintas pirmininkas, J. Stankaitis -- sekretorius ir J. Matulaitis -- išdininkas. Sesijos metu buvo surinkta iš Tarybos narių ir svečių 180 DM.

DIRVA

Pokalbis su Stasiu Šiaučiūnu

J. JANUŠAITIS

goninę. Sunkios net dvi operacijos. Keletas savaičių ligoninėje Tave išvargina, bet ir skausmų supamas Tu neišleidi iš rankų lietuviško laikraščio ir knygos. O kai

mesnio gyvenimo, o gal ir poilsio. 1949 m. jau Tave sutinkame Binghamtone, N.Y. besidarbuojantį Balfo skyriuje, kur su vietiniais lietuvišiais organizuojai plačią šalpą vargantiesiems. Nebuvo dar gimusi ir Lietuvių Bend-

Stasys Šiaučiūnas

užklydome Tavęs aplankyti, Tu nekalbėjai apie ligą, apie operacijas, apie privatų gyvenimą. Tu vėl klausėi: Kas gero mūsų pasaulyje, kaip laikosi mūsų bendruomenė". Ta gilia, Tavo rankomis, širdimi ir jėgomis išvartyta darbo vaga nubėga atgal į tolimą, virš keturiasdešimt metų siekiančią Tavę gyvenimo praeitį. Keturiasdešimt su viršum metų tu ištėvėi sunkiuose mūsų Tėvynės ir tremties lietuviškuose arimuose.

Stasys Šiaučiūnas, Šiaurės Lietuvos lygumų vaikas, 1911 m. lapkričio 17 d. Joniškio mieste, Šiaulių apskrityje, išvydęs šį pasaulį. Vaikystėje judrus berniokas. 1926 m. Stasys gimnazijoje aktyviai jungiasi į skautų ir kitas jaunimo organizacijas. Čia, Tu, Stasy, atrodo pamilsti jaunimo polėkius, idėjas ir su jomis nebesiskiri visą gyvenimą. Tu gimnazijos suole pradėi eiti visuomenininko keliu. Ir juoėjai ilgus metus. Tarnaudamas Finansų Ministerijos žinyboje Tu aktyviai dalyvauji tautinėse jaunimo organizacijose, eidamas tų organizacijų vadovybėje įvairias pareigas. Tave, Stasy, matėme ir Lietuvos pajūryje -- Klaipėdoje aktyviai besidarbuojantį Klaipėdos krašto lietuvių jaunimo organizacijoje "Santara". M. Gelžinio ir J. Reizgio su darytose "Santaros" Centro vadovybėse Tu su dideliu pasišventimuėjai informacijos vadovybę pareigas.

Pagaliau Tėvynę užgulė sutemos. Tu iš kovos lauko nepasitraukei, o perėjai į rezistenciją, o vėliau karo audros išbloškė į Vakarus. Po ilgų klajonių svetimais keliais, Tu užklysti Amerikon, tikėdamasis ra-

Chicago LB Apygardos valdybą, kurioje eini sekretoriaus, vicepirmininko ir paskutiniųjų metais pirmininko pareigas. Tau bebūnant Apygardos valdyboje, vis būdavo uždedama ir antrinių pareigų. Puikiai organizavai ir pravedei net du kartu JAV LB II-oje Apygardoje rinkimus į LB Tarybą. Ir balsavimo rezultatai buvo daug geresni už pirmuosius. Balsuotojų skaičius net dvigubai buvo paaukęs.

Be Tavęs, Stasy, atrodė, neapsiėjo nei Dainų šventės, nei Tautinių šokių šventės. Ir čia vis veikei įvairiose pareigose. O pastaroje, Trečioje Dainų šventėje taip pat stipriai dirbai, eidamas Vykd. Komitete sekretoriaus pareigas.

Šalia bendruomenės ir kitų reikalų, Tu vis laiko surasdavai ir ALTS-gos Chicago skyriaus veiklai. Čia taip pat daug širdies esi idėjęs, būdamas eilę metų to skyriaus valdyboje, opaskutiniausias jam vadovaudamas.

Tai truputis, suglaustas, Tavo, Stasy, darbų balansas. Tik stambieji bruožai. O kur visos detalės, kur rūpestis, atsakomybė! Ir kai baigiu šuoliais perbėgti Tavo gyvenimą, bel sugrįžta Tavo ramus veidas ir jame iškaitau Tavo kantrumą, tolerantiškumą, punktualumą, gyventų dienų džiaugsmą ir liūdesį. Tu gyvenai kilnių darbų idėjomis, Tu Tėvynėje žygiavai greta su augančiu jaunimu, jam skiepdamas Tėvynės meilę ir pats ją labai mylėdamas. Jos žemėje įmynei gilią pėdą. Tad tik, kad Tu, mielas Stasy, vėl sugrįši prie pamiltos žagrės, su kuria išvarei gilią vagą kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo dirvonoose. Sekmė, sveikata ir skubančio pavasario viltys suteikia Tau naujų jėgų naujiems darbams.

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Griubauskas
Executive Secretary

4³/₄%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

LAIKAS KALTINA IR TEISINA

Tik Vakaruose galėjo įvykti susitikimai, diskusijos ir apeliacija į jaunąją kartą, nes čia pabėgėliams buvo laisvė ir laimėjusi demokratija. Laisvė?...

Taip, 1945-48 metų laikotarpyje čia mums buvo įdomi laisvė. Lietuvių pilietinės ir tautinės teisės D.P. stovyklose buvo taip sumaniškai išvaduotojų apsaugotos, kad jis neturėjo teisės be leidimo judėti iš vienos zonos į kitą, privačiojo misti ir apsiginti iš kitų labdarybės, buvo primygtinai raginamas grįžti į Rusiją, paskui skryniuojamas it koks karo nusikaltėlis, galiausiai peršviečiami jo plaučiai ir apčiupinėjami muskulai prieš įsitikinant, kokiems darbams ir į kokią užjūrio šalį jis bus vertas kaip sunumeruota prekė nuvežti...

Net laisvojoje Prancūzijoje mudu su Vincu Rasteniū prievarta buvom prijungti prie Rusijos karo belaisvių ir pabėgėlių grupės, paskirti viršininkais nugalbenti tų vargšų šimtinę link Viduržemio jūros į stovyklą, kurią tuoj perėmė prižiūrėti rusų NKVD karininkai, kol bus gautas laivas išplaukti didžiojo tėvynės. Tik per naudingas prancūziškas pažintis, apskrumą ir protarpiais gudrumą mums pasisekė netrukus iš tų naujojo pokarinio "humanizmo" pinklių išsisukti.

Visi šiandien taiti užmiršo, o iš tikrųjų tie pokariniai laikai Europoje buvo fantastiški. Tai buvo ne vieno, bet keturių vėjų, ne vieno, bet keturių absurdu metai.

Vokietijoje, atsiprašant, išsivadavimu džiaugėsi vyriausias iš mūsų - Juozas Švais-tas.

Keturvėjininkų brolijos dalyvis pirmaisiais metais, Švais-tas netrukus ją atitolo, ir jau 1927 metais niekada jo nebemačiau paldieninkų pobūviuose. Nors greičiau nuosaikus ir ramus požemaitinis realistas, savo karo vadovybės sluogsniuose jis vis dėlto pradėjo dar atrodė per didelį maištininku, ir jo pirmasis "Šilkinės suknėlės" apsakų rinkinys buvo sutiktas su kvailai piktai nepasitenkinimu. Dabar Haunstettino D.P. stovykloje jis toliau atkakliai "Rašė sau", rašė apie "Sielą lagamine" ir "Paskutinį kartą tavęs klausiu"... Forma ir stilius susitaikęs su klasikiniais prozos įstatymais ir nebelvaršines galvos kitom keturvėjininkų teorijom, Švais-tas tačiau ligi šiol dvasioje liko toks pat

neramus, maištingas, antimies-čioniškas, nekenčias sustingimo ir saldumų gyvenime vis impulsyvus, narsus ir griežtas, kaip "aukso kirvis"...

Konsekventiškiausias ir ištikimiausias Keturių Vėjų brolijos stiliui ir dvasiai be abejo išliko Antanas Rimydis. "Mano vedų" ir "Knygos be vardo" autorius vėliau nesutiko pritapti prie jokio kito literatūrinio sąjūdžio ir, žurnalui sustojus, tik labai retom progom spaudoje pasirodydavo su viena kita "ūkiška poema". Gal dėl to, kad pasinėrė į profesinį žurnalizmą, kuriam atidavė savo geriausius metus, redaguodamas "Literatūros Naujienas", "Ukininko Patarėją" ir protarpiais kitus laikraščius.

Kiek asmeniškai patyriau, Rimydis tačiau savo intymiaime uždarume vis "tebesibučiavo su mūzomis" ir man yra sykį prieš karą Paryžiuje deklamavęs savo labai išdailintų eilėraščių. O S. Santvaras dar neseniai Liet. Enciklopedijoje taip pat teigė, kad A. Rimydis "ir pastaruoju metu rašo poeziją". Bet 1947-48 metais Antanas šiaurės Vokietijoje buvo "pakeliui į Ameriką" ir turbūt negalvojo apie senos keturvėjininkų bylos atnaujinimą.

Tie patys metai betgi grąžino literatūron kitą žurnalizmą paskendusį keturvėjininką, ir ne eilinį, bet "Stellvertreter des Fuehrers" - vado K. Binkio pavaduotoją, Keturių Vėjų žurnalo redaktorių J. Petrėną-Tarulį, kuris po 20 metų D.P. stovyklų aplinkoje susiėmė ir parašė naujų apsakų knygą, vardu "Žirgeliai padebesiais". Ant raštė kiek majakovskiška ("blus kelnėse"), tačiau forma ir turinys, bent mano nuomone, čia

jau rodė jeigu ne išdavimą, tai kiekvienu atveju visišką nutolimą nuo tų maištingų literatūrinių revoliucijos principų, kurie kadaise žaižaravo jo redaguoto žurnalo puslapiuose.

Tai buvo sąžiningo ir stilin-go klasikinio apysakininko novelės, nieko avangardiško, kažkas pakeliui į "Vilniaus rūbą". Ir jo visiškai ramus, tradicinis realizmas niekam nebepriminė, turbūt nė pačiam Taruliui, kad kadaise prieš 20 metų buvo audros, buvo teismai už ramybės drumstimą ir buvo jo paties viename posėdyje griežtas pareiškimas, kad jis su kitais draugais keturvėjininkais yra pasiryžęs nepasitaisyti ir vis dar daugiau nusikalsti...

Vaidzo pilnumui, bet ne turinio tirštumui atžymėti būtų galima prisiminti dar du astronautu.

Juozas Tysliava, uolus keturvėjininkas sąjūdžio pradžioje, vėliau greit atitrūkęs dėl savo individualumo ir ypatingo, kolektyvui neįmanomo būdo, Tilvyčio satyrose skrodžiančiai pa juoktas, - jau seniai gyveno Amerikoje, Brooklyne leidamas ir redaguodamas Vienybės savaitraštį, ne tik aplamai tautišką, bet ir aiškiai tautininkišką.

Jeigu tiesa, kad lietuviško gyvenimo sąlygomis žurnalizmo amatas pajungia ir supančioja, kai kuriuos rašytojus, tai Tarulis, Rimydis ir Tysliava būtų geriausi pavyzdžiai tam įrodyti. Per du su viršum redaktorstės dešimtmečius ir Tysliava parašė jau nedaug naujų eilėraščių, jų tarpe vieną kitą antisovietiški patriotiniai ir

dar itin nusisėkusių "prūsišką poemą" - Tėve mūsų... Tačiau žurnalistinė-visuomeninė prasme savo vargingai leidžiamame, bet nepriklausomame laikraštyje jis palaikė vieną neginčytiną keturvėjiškos dvasios bruožą, kurį ypač sustiprino po karo.

Tai buvo tam tikras laikraščio turinio ir išraiškos laisvumas, nekonvencionalumas, atvirumas maištingai minčiai ir protestui, atgyvenusių politinių standartų drąsesnis aižymas, pasenusių "šventenybių" griovimas, sukalbėjusios senatvės kritika, simpatijos naujesnių idėjų srovei... Deja, po jo mirties drumstų nuotaikų įpėdiniai greit nuvedė tą seną tautinių tradicijų laikraštį į beviltiškos rausvumos dvokiantį akligatvį. Net jo redaktoriaus kūno peleanai ir poezija buvo nupirkti ar parduoti sovietikos krautuvei, kur tautinio rašytojo palikimas geriausiai atveju tereikalingas, kaip sezoninė propagandinė ir dekoratyvinė lango prekė, - be jokios naudos gražesniai gaubaus poeto atminimui laisvųjų lietuvių literatūroje ir, tiesą sakant, beveik be prasmės sovietikos prestižui.

Tačiau asmeniškai ir šiandien perdaug nesigailiu, kai anuo met per keletą metų, pradžioje kaip "Paryžiaus korespondentas", vėliau kaip artimas savaitraščio bendradarbis, Tysliavos laikraštį atsistatinti buvau radęs tribūną kur nevaržomai galėjau (ir tuo gausiai pasinaudojau) išreikšti ir savo paties dar užsilikusią "keturvėjišką" jaunystės nuotaiką - priešintis susisukavusiai senatvei muštis su dinosaursais, nepasiduoti sukalbėjusių idėjų rutinai, reikalauti radikalių reformų, angažuotis aštresnės įtampos rezistencijai, jungtis į tautos pagrindžio kovą už laisvę...

Jau ilgesnis laikas, likimui savaip susiklosčius ir tarp laikraščių paskendus, buvau kiek atitolęs nuo literatūros, ir ma-

no nuotaikos buvo tada labai, gal perdaug išskirtinai politinės. Vis dėlto, nors amžiumi kadaise pats jauniausias ir nesubrendęs Keturių Vėjų brolijos augtinis, netrukus kitus pasukęs, kritiškas ir neištikimas, savo sielos gūdumose jautau tebesikerojant kai kurias senąsias vėjų sėklos "piktžoles", - 1947-48 metų sąvartoje gal vienintelis prisiminiau, kad atėjo laikas. Ket. Vėjų teismo sprendimui peržiūrėti.

Deja, nei žiaupus, nei anapus atlantų, nei žiaupus, nei anapus geležinės uždangos dabar niekas negalėjo susirinkti ir apeliuoti į kitą jaunąją kartą.

O bent užsienyje po tų 20 metų jau buvo į ką atsišaukti. Po katastrofos čia vėl dygo ir stiprėsi kiti rašytojai, kiti skoniai ir meninės pasaulėžiūros. Vien akimirksniu pagausėjo ir skaitytojai, tiesos ir laimės ieškojo kiti kritikai ir filosofai. Formavosi naujoji kultūrinė lyg ir "liberalų" karta - H. Nagio ir A. Nykos Nylūno, V. Mačernio ir K. Bradūno, J. Kėkšto ir J. Girmiaus, A. Škėmos ir M. Katiliškio, Alės Rūtos ir A. Barono, V. Šlaito ir K. Ostrausko, R. Spalio, K. Barėno, J. Kaupo, R. Šilbajorio, A. Landsbergio ir brolių Mekų, pagaliau V. Kavolio ir Algimanto Mackaus, iš kurių amžiumi vyresnieji ėmė skleisti dar nepriklausomoje Lietuvoje, kiti prasikaltai švabų žemėse ir netrukus bręsti jau Amerikoje ar kitur.

Ar ta naujoji karta dabar būtų kitaip įvertinusi Keturių Vėjų sąjūdį, ar palankiau būtų jį supratusi ir pateisinusi?

Į tokį klausimą iš šono neįmanoma atsakyti. Tačiau iš jų Nyka Niliūnas, kaip matėm, K.V. sąjūdį plačiau suprato ir teigia mai įvertino. Spėčiau, greičiausia ir kiti būtų maždaug panašiai pasisakę. Juk pats bešališ-

kai tekantis laikas Keturius Vėjus baudė ir teisinio: žlugdė, kur buvo užsimojimuose neištesėta o palaikė, kas buvo nuolat gailu ir kūrybiška jų dvasiniame maištingume.

Viena tik aišku: - tie argumentai, priekaištai ir pasipiktinimai, kuriuos "už stalo išsiriavusi senatvė" dėjo ant stalo 1927 metais, nebūtų kartojami ir nieko nebegąsdintų. Anas didis sūdrumalas šiandien būtų atrodęs ne baisiau, kaip audra vandens šaukšte.

Šiandien verčiami nuo sostų dar kilnesni ir kietesni granių tų stabai, Sulaužytos visos "amžinojo logoso" ir "dieviškojo grožio" taisyklės. Sulaužyta ir pati Lietuva, uždusinta visa tauta. Ten maskolinio komisaro dantytai apynasriais pažaboti jos rašytojai, o ir laisvieji užsienyje vos alsuoja, jausdami čia mirštančius ir užmiegančius skaitytojus.

Beveik nežinočiau, ką šiandien dar būtų galima griauti ir kuriam tikslui. Nebent iš tų praeties skeveldrų tik mėgintume žaismingai sulipinti abstrakčią mozaiką ateičiai. Ji rodys vingrius mūsų dvasios bangavimus ir gyvybę. Ir moks, kad nereikia perdaug smerkti jau naujų dvasinių maištininkų, nes jie dažniausiai savo bylą vėliau laimi. Deja, tik visomet per vėlai, kai patys jau pasens-tai ir net virsta... naujais konservatoriais.

HELP WANTED MALE

METAL FABRICATION FOREMAN

SOUTHERN OPENING for experienced Metal Fabrication Foreman with 75-year-old Atlanta Company. Must be experienced in supervising operation of Press Brakes, Shears, Spot Welders and Seam Welders. Excellent opportunity for right man in an area where climate is ideal. Age to 45. Call Mr. Wynn, collect, for interview appointment. 404 — 524-0881, Atlanta, Ga.

ATLANTA STOVE WORKS

P. O. Box 5254 Station E. Atlanta, Georgia 30307

(38-42)

MILLING MACHINE OPERATOR Day shift. Must have Milling Machine Shop experience. Liberal company benefits. High hourly pay. Apply in person. NEW ERA MFG. CO. 33 Central Ave., Hawthorne, N. J. 201 — 427-7000 An Equal Opportunity Employer (37-43)

Viešėdami Chicagoje pirkite naujoj modernioj

PARAMA- MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. St. Remy Imp. 3 Str. Napoleon Brandy	5th — \$4.39
2. Sunny Brook 80 proof wiskey	5th — \$3.39
3. Imported Scotch Wiskey	5th — \$3.98
4. Imported French Cordials	5th — \$2.98
5. Liebfraumilch German Wine	5th — \$0.98
6. Imported French Brandy	5th — \$3.35
7. Ricadona Vermouth 30 oz.	Bot. — \$1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

(4)

Tomas pagalvojo, kad ji per toli eina, tad sustabdė:
-- Man atrodo būtų bereikalingas jūsų varginimas šiomis smulkmenomis. Gal galėtumėte pranešti ponui De Couville, kad aš atvykau. Jis man rašė.
-- Tai aš rašiau. Aš esu Helene de Couville. Aš tvarkau savo dėdės reikalus, -- atsakė jauna moteris šaltai. -- Ką jūs vadinate pirmos rūšies garantija?
-- Naujas DESU akcijas, padėtas Šveicarijos Centraliniame Banke. Jų vertė vienas milijonas.
-- Kokį nušimtį už paskolą siūlote?
-- Aštuonis nušimčius.
-- Kokią sumą norėtumėte gauti?
-- 750,000 šv. frankų.
-- Atsiprašau?
Tomas pamatė, kaip gražioji Helen prarado ramumą. Jos blakstienos suvirpėjo. Jis pakartojo sumą.
-- Suma truputį didelė ir aš turiu susirasti dėdę.
Ji atsistojo ir išėjo iš kambario. Tomas laukė 8 minutes. Jo instinktas, išlavintas šnipų tarnyboje, sakė, kad kažkas nesisuka kaip reikiant.
Kambario durys atsidarė ir Helene grįžo lydimą aukšto, lieso vyro, su stipriais žandikauliais. Jo plaukai buvo trumpi ir žili. Helene supažindino.
-- Mano dėdė, baronas Jacques de Couville.

Abu vyrai paspaudė rankas. Tai tikras cowboy, pagalvojo Tomas. Jei šis tipas yra prancūzų aristokratas, tai aš esu popiežius. Tad jis nutarė trumpinti derybas.

-- Barone, aš manau, kad išgašdinau panelę. Užmirškim reikalą. Man buvo labai malonu su jumis susipažinti.
-- Nesukubėkite! Prašau atsisėsti. Išgerkime ką nors ir pasikalbėkime ramiai.

Baronas atrodė irgi nervingas. Kai tarnas atnešė stiklus, tai buvo burbonas, bet ne scotch. Baronas Couville visai nepatiko Tomui. Baronas pradėjo pašnekėti dėstydamas, kad jis galvojęs jog suma būsianti mažesnė, kas nors panašaus į šimtą tūkstančių šv. frankų.

-- Barone, nebegalvokime apie tai daugiau, -- pasakė Tomas.
-- Gal šimtą penkiasdešimt tūkstančių jums pakaks...
-- Tikrai barone neverta kalbėti.
-- Gal du šimtu tūkstančių... beveik maldaudamas siūlė baronas.

Staiga pasirodė tarnas pranešdamas, kad baroną kviečia prie telefono. Iš karto baronas su dukterėčia dingso iš kambario. Visa tai pradėjo linksminti Tomą. Kai grįžo, baronas buvo išraudęs ir suprakaitavęs, Tomui net gaila pasidarė, tad greit atsisveikino. Dukterėčia sutiko salione.

-- Jūs jau išseinate?
-- Aš jus ir taip bereikalingai sutrukdžiau, -- pasakė Tomas bučiuodamas jai ranką. -- Jūs man padarytumėte didžiausią malonumą sutikdama šį vakarą su manim vakarieniauti Baur au Lac, ar kur kitur, kur tik pageidautumėte. Ar sutinkate?
-- Pone, -- pasakė Helene, lyg marmuro statula, -- aš nežinau kiek jūs išgėrtėte, bet priimu kaip jūsų atsiprašymą. Sudiev.

Šis įvykis pagreitino reikalų tvarkymą su Pierre Muerrli. Grįžęs į viešbutį, jis jam paskambino ir trumpai paaiškino reikalą, pasakydamas, kad nori pasiskolinti 750,000 šv. frankų ir kaip garantiją duoda DESU akcijas.

-- Ne daugiau? -- paklausė Pierre Muerrli.
-- Ne, tiek man užteks, -- pasakė Tomas, pagalvodamas, kad nereikia bandyti per daug prašyti.

Muerrli prisistatė į viešbutį ir kitą dieną pas notarą pasirašė sutartį:

"Wilfried Ott, Duesseldorfo pramonininkas, pasižada mokėti aštuonis nušimčius metams už paskolą, kurią pasiskolins 750,000 šv. frankų sumoje iš Pierre Muerrli. Šita paskola turi būti grąžin-

ta iki 1959 m. gegužės 9 vidurnakčio.

Pierre Muerrli, Zuricho finansininkas, iki tos datos pasižada nepaleisti apyvarton akcijų, kurias Ott paliko kaip garantiją. Tuo atveju, jei paskola nebūtų pasibaigus terminui grąžinta, Muerrli turi teisę laisvai pasiiegti su akcijomis kaip nori".

Pasirašę kontraktą juodu nuvyko į Šveicarijos Centralinį Banką, kur akcijų pakvitavimo autentiškumas buvo patvirtintas ir Pierre Muerrli išrašė čekį 717,850 šv. frankams, atskaičius paskolos nušimčius.

Tokiu būdu Tomas turėjo kišenėje 717,850 šv. frankų kuriuos nusprendė paleisti apyvarton dviem metams. Po to jam reikėjo grąžinti paskolą ir iš banko išsiėmus netikras akcijas sunaikinti. Visi uždirbs pinigų ir niekas kitam nepadarys skriaudos. Štai kaip paprasta.

Kai Tomas Lieven, arba Wilfried Ott, už kelių valandų grįžo viešbutin, laukiamoje salėje pamatė sėdinčią Helene de Couville.

-- Štai jūs! Koks siurprizas! Helene ne greit pakėlė akis nuo madų žurnalo ir atsakė abejingai:

-- O, tai jūs. Laba diena. Esant šaltam orui, ji virš rudos suknėlės buvo užsidėjusi kanadiško minko švarkelį. Vyrai, buvę viešbučio salėje nuolat į ją mėtė žvilgsnius.
-- Jūs truputį vėluojatės, -- pasakė Tomas, -- bet aš laimingas, kad atėjote.

-- Vieną kartą supraskite, kad atėjau ne jūsų pamatyti, o savo draugės, kuri čia apsisistojusi.

-- Jei neįmanoma šiandien, -- spyrėsi Tomas, -- gal rytoj prieš piet?

-- Rytoj aš išvykstu į Rivierą.

-- Koks sutapimas! -- sušuko Tomas, suplodamas rankom iš nustebimo. -- Ar žinote, kad aš irgi rytoj išvykstu į Rivierą. Aš atvyksiu jus paimiti. Sakykim vienuoliktą valandą?

-- Negali būti ir kalbos. Štai mano draugė, -- pasakė Helene pasikeldama.

Kitą rytą septynios minutės po vienuoliktos Helene de Couville išvažiavo pro parko vartus mažu sportiniu automobilėliuku, net nepažinūdamą Tomą, kuris jai nusilenkė.

Tomas užvedė savo galingo automobilio motorą ir pradėjo sekti. Iki Grenoble nieko neįvyko. Bet išvažiavus iš Grenbole, jos automobilis sustojo. Tomas sustojo šalia.

(Bus daugiau)

MOTERS PASAULIS

Pavasarejant

Poetai mėgsta apdainuoti pavasarį, ir kiekvienais metais su nauja ilgesinga viltimi mes stebime dangaus spalvos pasikeitimą, pirmųjų tulpių žydėjimą, pirmųjų daigų ir pumpurėlių atsiradimą. Bet gyvenimo realybė ir pavasarį, ir pačiame gražiausiame žydėjime reikalauja savo duoklės. Šeimos planuoja savo darželio sodinimą, pradeda rūpintis žolės tręsimu, rožių apkarpymu. Kiekvienas žmogus ilgisi grožio, tvarkos. Visa tai, deja, tepasiekama per dideles pastangas ir nuolatinių rūpestį. Šio skryžiaus skaitytojas jau dabar matau planuojančias namų valymą, buto atnaujinimą, kilimų plovimą ir kitus, su artėjančiu pavasariu susijusiuosius tradicinius darbus. Ir taip bevalant, bešveičiant, kartais dažų šepetį bebraukiant per aprūkusias virtuvės sienas, perbėga pavasaris, kurio taip laukėme. Už lango pradeda žydėti alyvos ir kvepėti jazminai, bet šeiminkės, nuvargusios nuo begalinių darbų, tik Švento Jono vabalėlius palydi į jų guolius kvapiuose krūmuose, pačios nemačiusios savo pievelių žalumo, savo tulpių žydėjimo.

Aišku, kad tie darbai turi būti atlikti. O kas juos be mūsų padarys? Bet kam koncentruoti juos į vieną metų laiką, į vieną pavasario mėnesį? Ar ne geriau ir praktiškiau būtų įvairius vidaus valymo darbus atlikti sistemingai per istisus metus, o tik tokius neišvengiamus sezoninius darbus, kaip išimamų langų valymą ar žieminių rūbų sutvarkymą vasarai, daryti kas dieną, atsilus orui, nepertempiant savo jėgų ir neužimant viso laiko? Pavasaris visiems — ir namų šeimininkėms, ir tarnautojoms, ir mokytojoms, ir gydytojoms ir menininkėms ir rašytojoms. Pabandykime šį pavasarį nenuskriausti savęs ir nepasiduoti laiko madai nei reklamų įkyriai įtakai. Švara ir tvarka gali egzistuoti visą laiką, sistemingai susitvarkant, neatidėliojant, o vėliau, kada pavasaris vilioja į gamtą, rasti laiko pasigrožėti augmenija, pasidžiaugti su šeimos nariais, kurie pradeda praktikuoti kokią nors vasaros sporto šaką. Pavasarį dalyvausime gamtos atbudime, nes esame jos dalis. Ir nepamirškime, kad ir pavasarį išeina laikraščiai ir knygos, kurias reikėtų paskaityti, ir koncertai, kuriuos reikėtų išgirsti... Neatiduokime visų savo jėgų ir viso savo laiko darbams, kuriuos galime atlikti ir tada, kada už lango lietus ir sniego pūgos... Pavasarėkime drauge su gamta. (ab)

DARBO IEŠKANT

Paugėjus vaikams, šeimoje padidėja išlaidos ir ne viena moteris pradeda galvoti apie darbo ieškojimą, kad galėtų prisidėti prie šeimos biudžeto padidėjimo. Šitas straipsnis skiriamas daugiausia moterims ir mergaitėms, nepasiruošusioms jokiai specialybei, t.y. motinoms, aukštųjų mokyklų studentėms ir pan.

Prieš pradėdami ieškoti darbą reikia apibrėžti ir apgalvoti sekančius klausimus:

1) Darbo laikas. Imant dėmesį, kiek galima skirti laiko tarnybai, po pareigų šeimoje ar mokykoje, ieškoti tinkamo laiko darbo: ne pilną laiką (part time), vakarinį, naktinį ar dienos metu. Įprastiniai laikraščiai skelbimai ne visada teikia pakankamai informacijos. Kad nebūtų gaišinamas laikas, daug ką galima sužinoti paskambinant telefonu.

2) Darbo rūšis. (Fizinis, (staigoje, laboratorijoje, fabrike ir pan.) Čia svarbu atkreipti dėmesį į savo sveikatą ir pa-

jėgumą. Moteris ir mergaitės turinčios silpną nugarą ar kojas, ypatingai su išsiplėtusiomis venomis, turi vengti stovimo darbo. Kai kurie darbai, ypač fabriko inspekcijos skyriuose reikalingi labai gero regėjimo ir vargina akis. Pravartu akis pasitikrinti pas gydytoją.

3) Darbovietės adresas, laikraščiai skelbimuose dažnai slepiamas, turi ypatingos svarbos bent keliais atžvilgiais: saugumo ir susisiekimo. Ypatingai dirbančioms vakarais ar naktinėje pamainoje svarbu gerai išnagrinėti darbovietės aplinką.

4) Pasiruošimas. Mokančioms mašinraštį ir kiek anglų kalbos nėra sunkumų gauti gan lengvą malonų darbą (staigoje, Viešojo susisiekimo (staigoje, telefono, gazo ir elektros bendrovėse, bankų centruose dirbama išties para. Numatant galimybę dirbti ilgiau, apsimoka investuoti nuo 25 iki 75 dolerių į mašinraščio kursus. Šiuo metu didelė personalo paklausa kompiuterių skyrius atidarė specialistams plačią darbo rinką. Specialūs kursai, dažniausia veikiant prie universitetų ar aukštesniųjų mokyklų, paruošia per 6 mėnesius per du-tris kartus į savaitę kompiuteriams dirbininkus (programmers). Atlyginimas labai geras ir darbas garantuotas.

Ieškant laikino darbo, ypatingai prieš Kalėdas, lengva gauti tarnybą universalinėse krautuvėse. Nors atlyginimas gan menkas (\$1.25 iki \$1.50 į valandą), bet krautuvėje gaunama tarnautojų nuolaida, kartais siekianti net 20% nuo pirkimo kainos, dažnai tą trukumą padeda išlyginti. Sunkus ir menkas apmokamas darbas yra restorano, valgyklose, skalbyklose ir cheminėse valgyklose. Iš viso, svarbu apskaičiuoti būsimas pajamas, nes su darbu taip pat yra surišta gerokai išlaidų. Jei iš savaitinio atlyginimo, atskaičius privalomus mokesčius,

Aleksandra Sagienė užkulisyje tvarko šokėjų rūbus.

Sukaktuvininkė ir jaunimas

Mūsų visuomenėje visiems gerai žinomas tautinių šokių specialistas ir mokytojas Liudas Sagys jau eilę metų populiariai mūsų tautinius šokius, kelia jų išpildymo lygį ir didina šokėjų eiles. Originali choreografija, preciziškumas ir meniškumas šokių atlikimas yra Liudo Sagio darbo rezultatai, patrauklūs kiekvieno svetimačio akiai ir brangūs lietuvių širdžiai. Tačiau bendra estetiška išorinė išvaizda ir vidinis jaunųjų šokėjų spindėjimas, darnios mergaičių šukuosenos, tvarkingi rūbai, nejuokiamis verčiant žiūrovą pagalvoti, kad tai jau moters rūpesčio rezultatas.

Užkulisyje, dėstydamą paskleistus rūbus, rinkdama į krūvą šiaudines skrybėles, lyginama tautinius kaklaraiščius, Aleksandra Sagienė beveik visada nori nuneigti savo prisidėjimą prie šokių grupės pasisekimo. "Aš tik talkininkauju savo vyrui", sako ji.

Su jaunatvišku užsidegimu ir malonia šypsena A. Sagienė mielai atsakinėja į klausimus. Šiomis dienomis jos 50 metų amžiaus sukaktis jai neatrodo nei reikšminga, nei svarbi. Jos vyro darbas ir jaunimo artumas yra vienai iš svarbiausių jos gyvenime uždavinių. Pamažu ima aiškėti, kodėl šokėjos sugeba taip netikimai greitai tarp šokių persirengti ir sklandžiai sugrįžti į sceną, nors pats šokių vadovas nei sekundę nepranyksta iš užkulio. Aišku, kodėl jos visos tokios tvarkingos ir kodėl jaunų vyrų veiduose šypsena dalinai skiriamai tai publikai nematomi moteriai. Tiems, kurie turi bet kokių ryšių su Vysk. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos šokių grupe, Clevelande, yra žinoma kokia me artimame kontakte A. Sagienė yra su jaunuimu. Todėl įdomu iš jos išgirsti nuomonę kaidis.

atlieka grynų pajamų bent 70%, tai darbas apsimoka. Dauguma moterų, ilgą laiką nedirbusių už namų ribų, neįsivaizduoja, kiek reikalinga specialių drabužių pamatinų tiek dirbant (staigoje, tiek kitose darbovietėse. Prisideda ne tik lietpalčiai, skėčiai, apavas, gal net ir uniformos, bet taip pat reikia turėti didesnį kiekį viršutinių drabužių pamatinų, kad atrodyti tvarkingai, švariai ir tikti bendrai darbovietės atmosferai.

(Nukelta į 6 psl.)

dais. Iš to kyla draugystės ir net pagrindas lietuviškų šeimų sukurimui. Tautinių šokių grupėje paprastai vyrauja labai aukštos moralės atmosfera, išplaukianti jau iš mūsų darbo ir tautinių šokių pobūdžio. Giedri žaisminga, švari nuotaika atspindi jų veiduose. Jaunuolis ar jaunuolė, nepritampą prie L. Sagio moralinių ir drausmės reikalavimų, paprastai arba pasitraukia, arba pritampa.

-- Vistik būtų įdomu sužinoti, kokia jūsų darbo apimtis ir kokios pareigos?

-- Kaip jau anksčiau esu sakiusi, aš tik talkininkauju savo vyrui. Iš esmės esu užkulisio darbininkė ir visų reikalų tvarkytoja: rūbai, išorinė išvaizda, bateliai, medžiagos specialioms kostiumams, priedai šokių sceninei išvaizdai praturtinti, palaikau tamprius ryšius su mūsų dailininke N. Palubinskene, šukuotuoju G. Maziliauskaite.

-- Suprantama, kad Jūsų grupėje dalyvaujantis jaunimas yra tipingas visų mūsų kolonijų jaunimui. Būtų įdomu sužinoti, su kokiais sunkumais teko šitam darbe susidurti?

-- Nenugalimų sunkumų nebuvo. Visuomenė ir tėvai daugumoje jaunimo pastangas ir mūsų darbą įvertina. Pats jaunimas iš pradžių yra labai rezervuotas, kritiškas, savistovus. Kartais nežinia, ar jie nemėgsta asmens, ar idėjos. Tačiau per kurį laiką visa tai išnyko, nes suradome kelią vieni kitus. Jaunimas suprato, kad jūniekas palaikyti ar prievartauti nenori, tik stengiasi bendram tikslui naudoti visas geriausias priemones. Kartą įtikinti, jie jau be jokių rezervų pasišvenčia įtemptam darbu su netikėtinu ištverme ir kantrybe. Malonu žiūrėti, kai repeticijų metu, vieniems repetuojant, kiti ruošia pamokas, rengiasi egzaminams laukdami savo eilės. Jie dirba atsidadę visa savo širdimi.

-- Kas jus ir jūsų vyrą paskatino dirbti su jaunimu?

-- Mūsų visada viliojo idėja dirbti su jaunais žmonėmis. Tai gal savotiškas savo atgarsio ieškojimas jaunimo dvasioje. Otatiniškai šokiai tam yra pati dėkingiausia priemonė.

-- Kaip manote, kokia nauda jaunimui, dalyvaujančiam tautinių šokių grupėse, šalia jų viešo pasirodymo scenoje?

-- Jie praleidžia didelę laiką dalį lietuviškoje šiltoje atmosferoje, kuri juos savotiškai sucementuoja ir padaro atsparius neigiamom išorinėm įtakoms. Be to, jie čia randa šilimą kurios taip mažai kitur. Ilgesnį laiką būdami viename būryje, suvienyti vienos idėjos ir bendro tikslo, jie pradeda glaudžiai bendrauti asmeniškais pagrindais.

Tautinių šokių šokėjos, paklaustos, kuo joms brangi tautinių šokių grupė, atsakė sekančiai:
Danutė Čiuberkytė: Šokių grupės darbas nėra atlyginamas pinigais. Nors bendrauti su lietuvišku jaunimu ir širdies kultūra mane skatina dirbti. Grupėje mes dalinamės vieni kitų gyvenimu ir ugdome atsakomybės jausmą".

Dalia Zylytė: Per tautinius šo-

kiaus aš turiu progos gerai pažinti vieną lietuviškos kultūros bruožą ir jį tęsti toliau. Man svarbus palaikymas ryšių su lietuvišku jaunimu.

Juratė Balašaitytė: Mes negalime būti Lietuvoje, todėl šokdami tautinius šokius jaučiuosi tokia artima savo tėvų kraštui. Man brangi mūsų grupės draugystė ir atsakomybės jausmas, kurį mums įkvėpė mūsų mokytojos".

Dalia Martutė: Tautinių šokių grupėje aš turėjau progos giliau pažinti savo draugus. Aš myliu mūsų šokius ir mėgstu juos šokti.

A. Balašaitienė

Klausimas: Miela Teta Teklė! Esu 35 metų, neblogo išvaizdos, linksmo būdo vyras, mėgstantis "vyną, moteris ir dainą". Kodėl mane jau kai kurie žmonės pradeda vadinti senberniu. Ir kokia yra amžiaus riba, nuo kurios vyrai rūšiuojami į "kavalierius ir senbernius"?
S. O., Boston

Atsakymas: Pagal Daukantą "jaunikačiai iki keturiasdešimt metų"... Bet stebėkit, kaip kalba jūsų pažįstami ir draugai, ir tada pats pasidarysit išvadą. Kai nustoja klausė: "Kodėl vis dar nevedi"? — ir pradeda liūdnei linguodami galvas sakyti: "Vistik nevedei"... Tada laikas susirūpinti. Tuo tarpu išgaruos vynas, moteris nustos domėtis, o nuo dainos pradės skaudėti galvą.

Klausimas: Esu universiteto studentė ir pradėjau rimtai draugauti su italų kilmės kolega. Mano tėveliai tuo labai nepatenkinti. Jie ypatingai pabrėžia mūsų etninės kilmės skirtumus. Bet gi čia Amerika, ir visi vienodi! Mūsų ir skandinavai panašūs — ne tik mėgstame tas pačias knygas ir sporto šakas, bet mums vienodai patinka itališki patiekalai, įskaitant pizza, makaronus ir spaghetti. Kaip man mano tėvelius įtikinti, kad tarp manęs ir mano draugo jokių esminių skirtumų nėra?
Marytė K., Clevelandas

Atsakymas: Pakviesk į namus pietų ir stebėk, kaip jam patiks lietuviški barščiai, kugelis, bulviniai blynai ar šaltibarščiai. Išvadą lengvai pasidarysi pati. (Tik nepritarkuok per daug bulvių, nes jis greičiausiai po tavo vaišių skubės į itališką restoraną pizzos valgyti).

Klausimas: Pereitame "Moters Pasaulio" numeryje perskačiau straipsnį apie moterį ir knygą ir susimasčiau. Pirkčiau aš ir pati daugiau lietuviškų knygų, bet daugumoje jos būna silpnokai parašytos. Kodėl taip yra?
A. K., Chicago

Atsakymas: Čia užburtas ratas, miela Ponia. Jei mūsų žmonės daugiau knygų pirkty, rašytojai bent dalinai galėtų pašvesti daugiau laiko savo kūrybos tobulinimui, nes pakenciamos pajamos už jų raštus palengvintų kovos už būvį klausimą, ir ne vienam iš jų atpultų reikalus dirbti viršvalandžius savo šeimos biudžetui padidinti. Gal pradėkime ne nuo reikalavimų ir kritikos, kad nebūtų taip aštriai pabrėžiamas gyvenimo faktas: "mūsų visuomenėje iš meno ir meilės negyvensi".
Teta Teklė

Laukiant klumpakio repeticijos, ruošiamos pamokos...

Ar girdėjot, kad...

...skintos, rozės ilgiau nevysta, jei į vandenį bus įdėtos dvi aspirino tabletės?

...jei norit, kad dekoratyvinių augalų lapai žvilgtų, juos reikia persluostyti su vata, pamirkyta mineralinės alyvos ir vandens skiedinyje?

...jei žvakės bent parą palaikysite šaldytuve prieš jas naudojant, jos lėtai ir lygiai degs ir nevarvės?

...kad neaugty žolė cementiniame grindinyje ar šaligatvy, tarpuose reikia paberti žiupsnį rupios druskos? Ji ne tik neleis žolei augti, bet užlygins tarpus ir sumažins dulkes.

M. BACHUNIENĖ APIE AUSTRALIJĄ IR LIETUVIUS

PLB Pirmininkas J.J. Bachunas ir ponis Australijos vasaros metu lankėsi didesnėse ir mažesnėse lietuvių apylinkėse, atidarydamas Lietuvių Dienas Sydnejuje ir dalyvaudamas įvairiuose jaunimo ir "nukiusio jaunimo" rengimuose. Daug dėmesio buvo atkreipta į PLB pirmininką ir jo nuomones buvo galima pasiskaityti tiek lietuvių tiek australų spaudoje; ponios Bachunienės nuomones sužinoti viešai buvo sunkiau. Tačiau prieš išvykstant maloniai sutiko pasipasakoti Dirvos skaitytojams apie Australijos ir Naujosios Zelandijos lietuvių iš savo -- moteriškos pusės.

-- Kokie jūsų išpūdžiai?

-- Labai čia malonu, taip kaip namie: daug puikių žmonių ir jaunimo. Kad būčiau jaunesnė, norėčiau čia pagyventi.

-- Ar buvo padaryti Jums specialūs priėmimai?

-- Taip. Moterų Draugija Sydnejuje padarė malonų priėmimą. Čia ponios daug, daug malonesnės.

-- Ką Jūs ypatingo matėte?

-- Moterų Draugija nuvežė aprodyti senelių namams statyti sklypą prie Sydnejaus. Ten Moterų Draugija statys seneliams namą. Sklypas yra gautas iš N.S.W. valstijos valdžios ir iš jos dar tikimasi ir finansinės paramos. Šiais lietuvių senelių namais rūpinasi p. Baužienė.

-- Ką dar matėte?

-- Mačiau visus lietuvių namus. Adelaidėje gražiausia. Katalikų Centras pristatė gražiausią priestatą; lietuvių namuose puikus muziejus.

-- Koks skirtumas nuo praėito karto?

-- Matosi didelė pažanga Australijoje nuo praėito apsilankymo. Dabar visai nėra skirtumo nuo Amerikos. Jūsų vasara man patiko.

-- Ar buvote Naujojo

Zelandijoje? Kaip ten patiko?

-- Naujojo Zelandijoje buvom jau trečią kartą. Ten pažanga lėtesnė. Aplankėm Aucklande gražius rožių daržus.

-- Ar daug pabuvote su lietuviais?

-- Ten lietuvių dabar nedaug. Vyrasparodė lietuviams šokių filmą. Tam buvo specialus vakaras, kurį surengė Vytas Grigaliūnas. Naujojo Zelandijoje turėjau malonią staigmeną: sutikau vieną lietuvę tuo pačiu vardu, kaip mano ir gimusią tą pačią dieną -- tai Marijona Šiukienė.

-- Kada vėl atvyksit į Australiją?

-- Gal 1968 metais, rudeni, po seimo. Bet jūs dabar turit atvykti į Ameriką.

Ačiū p. Bachunienei. Tikėkimės, kad ryšiai tarp Australijos ir Amerikos lietuvių sustiprės ir lankymasis padąžės.

S.Sv.

RUSAI VISKĄ VALDO...

Šalia geležinkelių ir lėktuvų, pavydžiausiai savo saujoj rusų bolševikų valdžia Lietuvoje (taip pat Latvijoje ir Estijoje) laiko pašta, telegrafą ir telefoną. Toms sritims valdyti ji yra išteigusi savo ryšių ministerijos padalinius Vilniuje, Rygoje ir Talline. Kituose tokių vadinamųjų sąjunginių -- respublikinių ministerijų viršūnėse rusai yra sutikę pasodinti vietinius administratorius ir davę jiems tik pavaduotojų ar kitokių prižiūrėtojų. Paš-

Juozas ir Marijona Bachunai tarp Sydnejaus lietuvių sportininkų. Prieky padėtos taurės, kurias Sydnejaus klubas laimėjo XVII-toje Australijos lietuvių sporto šventėje.

VILNIAUS 'ĄŽUOLIUKAS' ATLIKS BACHO KANTATĄ

Vienos berniukų choro pavyzdžiu, jau kuris metas yra ir Vilniuje berniukų choras Ąžuoliukas. Chore dainuoja 120 berniukų. Per septynetą metų choras yra pasirodęs ne tik beveik visuose Lietuvos miestuose, bet ir Rygoje, Talline ir net Maskvoje. Kovo gale choras išvyko koncertuoti į Kijevą. Pažymėtina, kad chorą tik baigė rengti J.S. Bacho kantatą Magnificat (su kameriniu filharmonijos orkestru ir keturiais solistais, kurių tarpe yra ir V. Adamkevičius). Vilniaus "ąžuoliukai" šią (religinio turinio) kantatą Kijeve at-

lą, telegrafą ir telefoną rusai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje valdopatys. Kovo 24 d. tie Baltijos kraštų "ryšinkai" buvo suvažiuavę į Vilnių "savo uždavinių aptarti". Net ir nusifotografavo. (Tiesa, kovo 25). Fotografijoje -- Lietuvos, Latvijos ir Estijos "TSR ryšių ministrai": Bielianinas, Aleksandrovas ir Rupskis. Su jais pats SSSR ryšių ministras Psurcevas, ryšių ir transporto darbuotojų (SSSR) centro sekretorė Kanajeva ir tų darbuotojų pirmininkas Ivanovas. Jų tarpe tik Ksaveras Kairys (Šumausko pavaduotojas), mandagumo pareigų atlikėjas... (E)

MACHINISTS — MECHANICAL TECHNICIAN

experienced on lathes, mills, drills and tooling. Duties consist of engineer prototype work. An equal opportunity employer.

Apply in person at:

PYLES INDUSTRIES INC.

28990 Wixom Rd.

Wixom, Michigan

(40-42)

-- Hmm, kvepia skaniai! Kada mano motina atvažiuo?!

DARBO IEŠKANT

(Atkelta iš 5 psl.)

ferai, kur daugumoje moterys yra gerokai išsipuošusios. Asmens higiena, ypatingai plaukų, rankų ir veido priežiūra, taip pat pareikalauja laiko ir išlaidų.

5) Susisieikimo priemonės. Ne tik išlaidų atžvilgiu, bet ir patogumo dėliai svarbu gerai išnagrinėti viešųjų susisieikimo priemonių tvarkaraščius. Daugumoje miestų po tam tikrų valandų vakarais susisieikimas retėja, o po vidurnakčio daug kur visiškai sustabdomas bent keilioms valandoms. Naudojant savo automobilį, reikia iš anksto rasti vietą jam pasatytai ir sužinoti kainą.

6) Kaip ieškoti darbo. Viena iš pagrindinių darbo ieškojimo priemonių yra laikraščių skelbimai. Tik, deja, tie skelbimai dažnai neduoda užtenkamai informacijos. Populiarios privačios darbo agentūros (Employment Agencies) žada surasti kiekvienam darbą už tam tikrą sutartą atlyginimą. Prieš kreipiantis į tokią agentūrą, patartina pasiteirauti apie jos reputaciją, geriausia skambinant į vietinį Better Business Bureau randamą kiekvieno didesnio miesto telefonų knygoje. Tos agentūros kartais ima netikslų pilno mėnesinio uždarbio, tačiau negarantuoją darbininko darbo ilgio. Bet darbdavys, surištas sutartim, agentūros honorarą išskaito iš atlyginimo ir atskaitytą sumą persiunčia jam tarnautoją siuntusiai agentūrai. Visiškai nereklamuojama, bet savo paslaugomis bene pati sąžiningiausia ir efektingiausia įstaiga yra valstybinė darbo agentūra, laikurių žmonių klaidingai laikoma įstaiga vien bedarbių pašalpoms mokėti (State Employment Office). Kvalifikuoti tarnautojai apklausinėja darbo ieškantį asmenį, jį klasifikuoja, kai kurioms darbo rūšims atitinkamai egzaminuoja (mašinarštis, stenografija), ir be jokio atlyginimo siunčia į darbovietę tolimiesiems apklausinėjimui. Valstybinėje agentūroje registruoti darbdaviai privalo laikyti visų darbininkų apsaugoti įstatymų ir atlyginimo nuostaty.

7) Moksleivės ir studentės yra mieliai samdomos visų darbų be išimties. Bet, norint gauti geresnį darbą ir patogesnias darbo valandas patartina darbo ieškoti jau ankstyvą pavasarį, nelaukiant mokslo metų pabaigos. Mergaitės, kurios ruošiasi studijuoti, ar jau studijuoja, neturi vargo rasti darbą arti savo pasirinktos profesijos įstaigose, ligoninėse, krautuvėse. Mėgstančioms gamtą, gan malonus užsiėmimas yra jaunimo vasaros stovyklose, miesto parkų aikštelėse, maudyklėse kaip gyvybės gelbėtojos (per Municipal Recreation Director).

Iš viso, norinčiai dirbti moteriai darbo visada atsiras. Tik svarbu surasti sautinkamą darbą ir išnaudoti savo sugebėjimus bei žinotąją galimą geresnį tarnybą gauti. Darbo ieškojimo metu nereikia bijoti parodyti savo žinojimą. Tada ne laikas kuklumu. Svarbu, kad pagal sugebėjimus būtų gaunamas aukščiausias atlyginimas ir rastos patogiausios darbo sąlygos, kad ne tik pati darbo ieškotoja, jos darbdavys, bet ir jos artimieji būtų patenkinti.

HELP WANTED MALE

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.

Cleveland, Ohio

341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient for you.

Skaityk ir platink DIRVĄ

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas $4\frac{3}{4}\%$ išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

MOKYKLŲ REIKALU

Šv. Kazimiero ir Vysk. M. Valančiaus li-tuanistinių mokyklų ve-dėjai kovo 19 d. susiti-kę apsvarstė esamą pa-dėtį ir priėjo vieningos nuomonės, kad šiuo me-tu mokyklų sujungimas neduotų reikiamos prak-tiškos naudos.

Ta pačia proga buvo konstatuota, kad reika-lingas glaudesnis bendra-darbiavimas tarp abie-jų mokyklų. Buvo aptar-ta eilė galimybių bend-radarbiavimui pagyvin-ti.

Abiejų mokyklų vedė-jai kreipiasi į JAV LB Clevelando apylinkių val-dybas ir visus lietuvius prašydami remti litua-nistinių mokyklų darbą:

* aktyviai skatinant vi-sus, kad Clevelande ne-likėtų nė vieno mokykli-nio amžiaus lietuvių vai-ko, kuris nelankytų litu-anistinės mokyklos,

* remiant pastangas išugdyti jaunus mokyto-jus, kurie dirbtų bent ke-lis metus lituanistinėse mokyklose,

* domintis moksleivių ir jų meninių vienetų at-siektais darbais ir

* padedant tėvų komi-tetams telkti lėšas mo-kyklų išlaikymui, nes lituanistinės mokyklos pa-sitarnauja ne pavienių tė-vų labui, bet visai lietu-viškai visuomenei.

VINCAS BARIONIS, pasižy-mėjęs ir sužeistas kovose su komunistais Rytų fronte II Pas-karo metu, Clevelande kurį lai-ką dalyvavęs Čiurilionio Ansamb-lyje, žuvo tragiškoje aplinkybė-se balandžio 4 d.

Jo laidojimu rūpinasi buvę ko-vų draugai ir artimesni bičiū-liai.

LIETUVIŲ NAMAI --- 'SAVAIME SUPRANTAMAS REIKALAS'

Pastaruoju metu buvo pro-gos išgirsti nuomonių, bei pa-čiam pasisakyti bendraisiais klausimais ir panagrinėti pro-blemas, kurios mūsųose yra ge-ropai įgrišę vien dėl taip vadi-namo naujumo stokos, arba dėl tuose klausimuose nagrinėjamų "savaime suprantamų" dalykų. Su apgalvestavimu prieinu iš-vasados, kad pro daugelį tų "sa-vaime suprantamų" problemų mes ne retai prabėgame tekini, arba užklimstom ausim. Tuos klausimus nuodugniau diskutuo-jant tenka išgirsti net papras-čiausiose sąvokose prieštara-vimų. Štai jų pavyzdžiai:

1. "Vienybėje - galybė" -- visų girdėtas ir savaime su-prantamas argumentas. Kita to-klia pat šavaime suprantama ir lietuvuose dažnai vartojama iš-mintis: "Kai du stos -- visa-dos daugiau padarys". Neaišku pasidaro tikrai tuomet, kai pas-tarąja sąvoka norima paneigti primąją. Atseit, kaip implikuo-jama, kad du stoję net ir ne vieningai dirbdami galėtų dau-giau padaryti. Tokį "sampro-tavimą" pratęsiant išeiti, kad jei vienas kastų griovį, o kitas iš paskos tą griovį užkastų, tai ir tada du stoję daugiau griovio iškastų... Pasakysite -- dēme-sio neverta smulkmena. Sutiktu-me, jei taip samprotautų mo-terėlės turgavietėje. Tačiau, kai panašios "logikos" griebia-si visuomenininkai, ar net "ly-deriai" -- naujauku darosi ir gana.

MARY T. FEIGHAN, dauge-lis lietuvių pažįstamo kongres-mano Michael Feighano motina mirė bal. 6 d. sulaukusi 91 m. amžiaus.

Velionė aktyviai reiškėsi Ka-talikių labdaros organizacijose. Ne kartą su sūnum kongresma-nu lankėsi įvairių tautų ruošia-muose minėjimuose ir buvo pri-statytą lietuvių visuomenei.

Palaidota balandžio 8 dieną.

EVA ADOMAITIS, gyv. 3193 W. 92 gt. Alekso ir Jurgio Ado-maičių motina.

Palaidota šeštadienį, bal. 8 d. Kalvarijos kapinėse, laidotuvė-mis rūpinantis Jakubs & Son laidotuvių įstaiga, 936 E. 185 gt.

2. Lygiagretiškumas ir rung-tyniavimas. Šiose sąvokose, tie-sa, panašumai bei skirtumai to-kiu vaizdus, nes galima rungty-niauti ir lygiagretiškai ir bend-ro tikslu siekiant bei vienas ki-tą papildant. Deja, galima rung-tyniaujant netik laiką gaišinti, bei vienas kito nervus gadinti, kada rungtyniaujama be aiš-kaus tikslo ir vien tik dėl to, kad matoma kitas taip darant. Tuomet tokiam "rungtyniavi-mu" pasitaiko ir šalia bėgan-čiam koją pakišti, ar tai nety-čia, ar tai dėl nepatyrimo, o gal net nežinant kurion pusėn bėga-ma... Darnaus ir planingo rung-tyniavimo pavyzdžių, šiandien, deja, rečiau bepasiitiko, už tai kdekvieta tikra prošvaitė yra itin maloni.

Viena iš tokių savaime su-prantamų" problemų Clevelan-de yra Lietuvių Namų klausimas, kurių reikalingumas su didesniu ar mažesniu įkarš-čiu buvo diskutuojamas jau an-taras dešimtmetis. Tų namų rei-kingumą mažai kas nugaišijo ir seniau. Metams bėgant šis klausimas kasdien darosi aktualesnis ir todėl argumentai už namų įsigijimą stiprėja. At-rod, kad šiandien tuo klausimu "viešos" opozicijos net ir nėra. Yra tik daug nerangumo, abejingumo ir apatijos.

Labai malonu, kad Clevelan-do Lietuvių Namų statyba šiuo metu gyvai susidomėjo finan-siniai pajėgios lietuviškos or-ganizacijos. Ypatinai sveikin-tinas Lithuanian Village, Inc, iniciatyva ir jų sudarytos Pla-navimo K-jos užsibrėžti tiks-lai, kurie buvo neseniai pa-skelbti spaudoje. Didelio dėme-sio vertos ir Dirvoje paskelb-tos dr. D. Degesio praktiškos sugestijos dėl kitų organizaci-jų įjungimo, bei dėl konkretaus pasisakymo dėl projektuojamų namų paskirties.

Lietuvių Namų klausimas ir lietuviškos bendruomenės atei-tis yra nelyginant "Gordijaus mazge". Vieną iš jų pajudinus, kiti neišvengiamai stojasi prieš akis. Savaime supran-tama, kad tų namų pastatymui bei jų sekmingam funkcionavimui pirmutinė sąlyga yra gyva, pa-jėgi ir darniai organizuota lie-tuviška bendruomenė. Patogūs, jaukus ir gerai funkcionuoja-mi namai taip pat yra viena iš pagrindinių sąlygų tos bendru-menės egzistencijai bei jos sek-mingam išsilaikymui ateityje. Žodžiu, vienas negali apsieiti be kito. Labai malonu, kad da-bartiniai Lietuvių Namų organ-izatoriai tą gerai supranta, nes jie ryžtasi netolimoje ateityje gerai išstudijuoti ne tik finan-sines galimybes, bet taip pat ir Clevelando lietuvių kolonijos da-bartinius bei ateities reikala-vimus įjungti į savo ruošiamą projektą. Tai didelis darbas ir jis reikalingas visų clevelandie-čių lietuvių visokeriopos para-mos. To darbo pasisekimas di-delė dalimi priklausys nuo ener-gingos privačios iniciatyvos ir kiek ji sugebės įjungti daugu-mos pageldivimus į vieną dar-nų, jaukų ir ekonomiškai gyve-nimišką projektą.

Veikloje kolonijoje toks lietu-viškų namų projektas neturėtų pasidaryti ekonominė našta. Ša-lia neįkainojamų dvasinių ver-tybių jis turėtų ne tik ekonomiškai išsilaikyti, bet taip pat ir sėkmingai plėstis, tuo patel-sindamas savo gyvavimą ir iš-ukinės pusės.

Antanas Butkus

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 15 D. Šv. Kazi-miero mokyklos koncertas - ba-lius N. Parapijos salėje. Rengia mokyklos tėvų komitetas.

BALANDŽIO 22 D. Šv. Jur-gio parapijos komiteto ir Vysk. Valančiaus lit. mokyk-los koncertas - balius.

GEGUŽES 7 D. Šv. Kazi-miero mokyklos Motinos Die-nos minėjimas.

GEGUŽES 13 ir 14 D. Atei-tininkų pavasario šventė.

Grupė Clevelando L.J.S. jūrų skautų ir Pilėnų tunto skautų Euclido policijos įstaigoje apsupę policininką McDonald. A. Andrašūno nuotrauka

IŠ CLEVELANDO JŪRŲ SKAUTŲ GYVENIMO

L.J.S. Clevelando Jū-rų skautai yra numatę ap-rėpti platų veiklos aki-ratį, kartu į savo progra-mą įpindami ir vieneti-nį bendradarbiavimą. Praeitų metų gale tarp jū-rų skautų ir Pilėnų tun-to užsimezgęs bendra-darbiavimo ryšys, kartu su pavasariu skleidžiasi į broliškos veiklos ir arti-mos bičiulystės žiedą.

Šiais metais jūrų skau-tai jau suspėjo susaukti ap-sčiai sueigų. Dalyvavo Vasario 16 minėjime, reprezentavosi visuome-nėje rankdarbiais ir pra-dėjo didelius pasiruoši-mo ir remonto darbus be-siartinančiam plaukioji-mo sezonui.

Nežiūrint užsiėmimų jūrų skautai surado lai-ko atsiliiepti į skautų ir skaučių kvietimus daly-vauti jų sueigose ir iš-vykose.

Tokio bendradarbia-vimo pasekmėje š. m. vasario mėnesį jūrų skautai dalyvavo Pilėnų tunto iškilmingoje suei-goje.

Kovo 5 d. Neringos skaučių tunto suruošto-je Kaziuko Mugėje jūrų skautai reprezentavosi dviem rankdarbių sta-lais.

Kovo 29 d. jūrų skau-tai dalyvavo Pilėnų tunto suruoštoje išvykoje į Euclido gaisrininkų sto-tį. Prasmingomis de-monstracijomis pailius-truodamas ugnies, atsi-radusios per žmonių ne-apdairumą pavojus, gais-rininkų stoties leitenan-

GEGUŽES 28 D. Vysk. Va-lančiaus lit. mokyklos Aukuro ansamblio metinis koncertas.

BIRŽELIO 25 D. LVS Ramo-vės gegužinė.

LIEPOS 9 D. Lietuvių Budžių plaukymo diena Neff Rd. uoste, prie N. Liet. parapijos.

RUGSĖJO 2 ir 3 D. Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų suvažiavimas Clevelande.

RUGSĖJO 30 D. -- Dirvos metinis balius, Šv. Jurgio pa-rapijos salėje.

SPALIO 21 ir 22 D. Vaidilos teatro pastatymas A. Rūko "Ke-turi Keliaininkai".

SPALIO 28 D. Tradicinis "Li-thuanian Village" Inc. balius - koncertas.

LAPKRIČIO 4 D. Korpl' Neo-Lithuania metinis balius.

LAPKRIČIO 11 D. LVS Ra-movė rengia Kariuomenės šven-tės Minėjimą

1968

SAUSIO 20 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos "Suktinio" tautinių šokių grupė ir Vaidilos Teatras Nauj. parapijos salėje stato 3 veiksmų baletą-vaidinimą.

tas paliko gilų išpūdį skautų tarpe. Jis įrodė, kad be medžio, popie-riaus ir įvairių degančių chemikalų, sudarius tin-kamas sąlygas, dega ir plienas. Aiškinimai už-truko apie valandą laiko, buvo apžiūrėti gesinimo aparatai ir mašinos.

Balandžio 1 d. Pilėnų tunto pakviesti, jūrų skautai dalyvavo išvyko-je į Euclido policijos sto-tį. Policininkas McDo-nald skautus nuoširdžiai priėmė ir parodė miesto planus su atžymėtomis automobilių susidūrimo vietomis, kriminalinių veiksmų vietomis bei susisiekimo ir žinių per-tiekimo kambarį, teis-mo salę, arešto kamba-rėlius ir kitus pastato įrengimus.

Šaudymo kambaryje policininkas išpūdingai

pademonstravo naudoja-mų ginklų rūšis. Šaudyk-loje įrengtame muzie-juje skautai turėjo pro-gos apžiūrėti ginklus, atimtus iš jaunų krimi-nalistų. Taip pat buvo parodytos ašarinių dujų granatos ir paašškintas naudojimas, apžiūrėti patruliavimo automobi-liai.

Šios dvi išvykos sutei-kė progą skautams susi-pažinti su dviem svar-biais miesto skyriais, kuriuos aplankę jie ge-riau supras tą skyrių ir tarnautojų paskirtį bei reikšmę, vedant kovą žmonių gerbūviui išlai-kyti.

Derinantis prie L.J.S. Jubiliejinės Stovyklos or-ganizavimo Kanadoje, šiais metais vietinė Cle-velando jūrų skautų sto-vykla neįvyks.

Junginyje šiuo metu veikia du jaunesniųjų jū-rų skautų vienetai ir jū-rų budžių igula, susirink-dami 2 kartus į mėnesį ar dažniau. Suinteresuo-tieji jūrų skautais infor-macijas gausite pas vie-neto narius ir vadovus. Galima kreiptis ir į Jun-ginio vadą J.S. Pr. Pet-raitį, 18112 Landseer Rd., telef. 531-1058.

* Prieš atnaujindami sa-vo namų ar automobilių draudimus, palyginkite sa-vo mokesčių paskabindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

* Apdraudos reikalais ge-riausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obe-lenį tel. 531-2211.

RETA PROGA

įsigykite papiginta kaina šias knygas:

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš Sibiro, lie-tuvių kalboje. Knyga gausiai iliustruota re-tomis nuotraukomis. KAINA \$3.00

KELIAS Į KAIRĘ

ALĖS RŪTOS romanas, premijuotas Dirvos konkurse. KAINA \$3.00

DAILININKAS RAUBA

VINCO RAMONO novelės. KAINA \$3.00

ALMA MATER

R. SPALIO romanas iš studentų gyvenimo Nepr. Lietuvoje. KAINA \$5.00

Visų keturių knygų bendra kaina \$14.00, bet Dirvos skaitytojai, naudodamiesi knygų išpardavimo vaju, moka tik

10 dol. už keturias knygas.

----- I Š K I R P T I -----

DIRVOS ADMINISTRACIJAI
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti keturias knygas: Palik Aša-ras Maskvoje, Kelias į Kairę, Dailininkas Rauba ir Alma Mater, už papigintą kainą — 10 dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

Prie šio jungiamas čekis ar money order 10 dol. sumoje.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

* MYKOLAS BUDRECKAS, ALTS-gos Elizabetho sk. narių supažindintas su Dirva ir jos atliekama paskirtim, laikraštį užsiprenumeravo metams ir kartu skyrė sekret, H. Bitėnui tarpininkaujant, savo 10 dol. įnašą įstojo į Vilties draugijos narių eiles.

* Juozas Tamulis — buvęs švietimo Tarybos pirmininkas ir dabartinis ŠT narys Mokytojų studijų savaitėje liepos 30 — iki rugpiučio 7 d. DAINAVOJE tvarkys ūkio bei finansinius reikalus. Dėl sąlygų ir kitokių klausimų suinteresuotieji mokytojai gali kreiptis į jį betarpiu šiuo adresu: Juozas Tamulis, 7031 S. Maplewood Avenue, Chicago, Illinois 60629.

* Ben. Zabiėlos romanas Klaida, kurios ištraukos tilpo Dirvoje, gauta platinimui. Kaina 3 dol. Užsisakant paštą, prašom prijungti 25 c. pašto išlaidoms. Užsakykite Dirvos adresu: 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

BALTIMORE

N. RASTENIS IR J. GALINAITIS GARBĖS NARIAI

Antrasis šių metų LT S-gos skyriaus narių susirinkimas buvo skaitlingas, kaip ir pirmasis. Pagrindinis susirinkimo darbas buvo įvykstančio š. m. balandžio 22 d. "Rūtos" ansamblio koncerto galutinis aptarimas.

Prieš pradėdant svarstyti dienotvarkės klausimus, skyriaus pirmininkas pristatė du naujus narius: ak-

torių Joną Kazlauską ir Kazį Kazlauską. Vienavardžiai, bet kilimo vietos didžiai skirtingos: Jonas aukštaitis nuo Biržų, gi Kazys žemaitis nuo Kretingos.

Valdybos sekretorius perskaitė pereinamo susirinkimo protokolą ir gautus raštus iš Centro apie S-gos seimą ir iš apygardos apie suvažiavimą Philadelphijoje. Nusistatyta abiejuose savo atstovus pasiųsti.

Labai gyvai vyko koncerto aptarimas. Tuo labiau, kad nusistatyta paminėti dvi sukaktis: ansamblio 25 metų, ir ansamblio vadovo muz. A. Kačanausko 50 metų amžiaus. Sukaktuvėms atžymėti numatyta pagerbimo vakarienė, kurioje be sukaktuvinių, kviečiami ir baltimoriečiai lietuviai dalyvauti, pabendrauti su svečiais, kurie muzikai ir dainai atiduoda savo laisvalaikį. Koncerto pranešėju bus akt. J. Kazlauskas.

Koncerto programai užsiėmęs, klausytojai galės pasivaikinti ponių paruoštais užkandžiais, skanėstais ir bare gėrimais. Pasismaginimui šokiams gros nuotaike J. Jasaičių trejukė.

Paskutiniame klausime buvo pateiktos skyriaus garbės nariams kvestiškai: Kadangi S-gos įstatymais garbės narių ne tik priėmimo tvarkos, bet ir iš viso jų nenumato, o gyvenime tokie garbės nariai yra skyriuose kviečiami, tai šio skyriaus nario M. Karasos pateiktą taisyklių projektą susirinkimas priėmė.

Po to buvo pakviesti skyriaus garbės nariai poetas adv. Nadas Rastenis ir Jo-

New Yorko lietuvių Operetės moterų choras su vadovu muz. M. Cibu. Šio choro koncertas įvyks New Yorke balandžio 15 d.

nas Galinaitis. Jiedu yra ilgamečiai skyriaus nariai, savo gyvenime daug dirbę lietuviškiems reikalams. Dabar, jau sulaukę garbingo amžiaus, artėja prie aštuntos dešimties pabaigos.

M. K-a

AUKOS DIRVAI

M. Selivonikas, Boston ... 5,00
Dr. J. Maurukas, Elyria ... 5,00
P. Šidlauskas, Philadelphia 4,00
P. Babickas, Worcester ... 4,00
G. Biskis, Calredon Hill ... 4,00
V. Bitinas, Detroit ... 2,00
A. Varnas, Chicago ... 4,00
Vl. Janušauskas, Waterbury 1,00
A. Ignatis, Brooklyn ... 1,00
A. Bražėnas, Detroit ... 2,00
V. Juodvalkis, Cleveland ... 4,00
Dr. V. Melnykas, Riverside 5,00
D. Ratkėlis, Los Angeles ... 5,00
A. Čepulis, Philadelphia ... 2,00
A. Valavičius, Los Angeles 4,00
St. Jurkūnas, Chicago ... 4,00
J. Našlūnas, Chicago ... 4,00
V. Vilcinas, Racine ... 2,00
J. Janulis, Cleveland ... 1,00
Ed. Augustaitis, Chicago ... 2,00
J. Grigaitis, Chicago ... 4,00
A. Lapinas, Chomedey ... 2,00
J. Liutkonis, Boston ... 2,00
A. Cenfeldas, Union ... 4,55

LOS ANGELES

* Los Angeles birutinių, pagerbimui mirusios savo narės žymios visuomenininkės a. a. PAULINOS RAULINAITIENĖS, paaukojo Vasario 16-tos gimnazijai Vokietijoje 20 dol. per tos gimnazijos nenuilstamą globėją Sofiją Puikūniene.

* Dr. Justinos Žirgulenės paskaita, birutinių iniciatyva, kuriom pirmininkauja Ona Liutermozienė, įvyks kovo 12 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Dr. J. Žirgulenė, prieš keletą metų atvykusi iš Chicago, o dabar Santa Monikos veterano ligoninėje - psichiatrijos skyriuje einanti atsakomybę pareigas, išsamiai ir įdomiai išdėstė moters pareigas šeimoje, paremdama savo įrodinėjimus garsojo psichiatro dr. S. Freud pasisakymais.

Vėliau, prie kavos vyko gyvos diskusijos įvairiais mediciniškais klausimais. Džiugu, kad dr. J. Žirgulenė žada ateityje skaityti dar ištiesą ciklą tokių pasakutų.

PIRMOJ EILĖJ DĖMESYS LITUANISTINIAM ŠVIETIMUI

PLB Kultūros Taryba apsvaarsčiusi Lietuvių Fondo pelno paskirstymo reikalą, siūlo:

1. Pirmoj eilėj kreiptinas dėmesys lituanistiniam švietimui. Artimiausiu laiku turėtų būti paruošta ir išleista:

a) Mokykliniai sieniniai trijų rūšių Lietuvos žemėlapių: fizinis (kalnai, lygumos, žemumos, upės, sienos), istorinis (svarbesnieji istoriniai įvykiai, Mindaugo, Vytauto Lietuva, Lietuvos padalijimai ir pan.), paminklinis (svarbesnieji archeologiniai, istoriniai, gamtos paminklai). Galėtų būti paruoštas ir išleistas literatūrinis žemėlapis. Ruošiant tuos žemėlapius, turėtų būti kontaktuojama su Lituanistikos Instituto atitinkamais skyriais.

b) Mokyklinė lietuviškoji enciklopedija. Čia turėtų būti duodama pagrindinių žinių iš Lietuvos istorijos, geografijos, lietuvių kalbos, literatūros, atrinktų biografijų ir t.t. Mokiniai įprastų naudotis ir didžiąją Lietuvių Enciklopediją.

c) Lietuvių kalbos mokyklinis žodynas, skirtas pradžios ir vidurinės mokyklos reikalui. Žodžiai aiškinami lietuviškai ir angliškai. Žodyno ruošėjas turėtų kontaktuoti su Lituanistikos Instituto kalbos skyriumi.

d) Rodomosios priemonės: 1. paveikslų apilankas (istoriniai dalykai, rašytojai, veikėjai ir kt.) ir 2. Skaidrės (krašto vaizdai, gamtos paminklai ir pan.). Jei atliktų pinigų, Lietuvių Fondas galėtų nupirkti dar ištiesą ciklą tokių pasakutų.

e) Plokštelės ar juostos literatūros pavyzdinių dalykų įkalbėčių aktorių. Tokia priemonė svarbi kalbai, tarimui, deklamavimui. Albumėlis turėtų būti aprūpintas ir teksu, kad mokinys galėtų jį sekti.

2. Išleisti K.V. Banaičio operos "Jūratė ir Kastytis" klavyrą. Gal sutiktų perrašyti muzikas Jonas Zdanis. Gera būtų, kad klavyrą išleistų kuri nors žinoma amerikiečių leidykla. Pinigų tam reikalui tektų skirti šimtet ir kitais metais.

ILLINOIS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ KULTŪRINĖ PREMIA

Š. m. kovo 29 d. Illinois Liet. Gydytojų Draugijos susirinkime po ilgų diskusijų nutarta tūkstantinę premiją padalinti pusiau ir 500 dolerių skirti Liet. operos "Gražina" pastatymo parėmimui ir kitą 500 dol. -- lituanistinėms mokykloms. Šių premijų įteikimas numatytas per ILGD-jos pavasarinį balį, š. m. balandžio 15 d. South Shore Country Club patalpose.

Dr. V. Tauras, Illinois Liet. Gyd. D-jos pirmininkas padarė trumpą pranešimą apie d-jos veiklą: turėta 4 valdybos posėdžiai ir 5 draugijos susirinkimai. Suruošta Illinois Liet. Gydytojų Diena, kurioj buvo paminėti dr. K. Grinius ir prof. J. Bagdonas jų 100 metų gimimo sukakties proga. Draugijos nariai suaukojo 500 dolerių dr. K. Griniaus paminklo statymui paremti. Minėta suma buvo įteikta minėto metu Paminklo Statymo Komiteto pirmininkui p. Daubarui.

Š. m. vasario m. įvyko susirinkimas Lietuvos Nepriklausomybės sukakties paminėjimui. Draugijos nariai šia proga suaukojo 100 dolerių ir minėjimo metu įteikė Chicago Lietuvių Tarybai.

Draugijos išdininkas dr. A. Pustelninkas pranešė apie draugijos išdostovį gi dr. Z. Rudaitis perskaitė revizijos komisijos aktą. Draugijos valdybos pranešimus susirinkimas priėmė be pataisų.

Dr. F. Kaunas referavo ILGD-jos Statuto pakeitimą toj prasmėj, kad

3. Monografija apie M. K. Čiurlionį. Paprašyti, kad ją paruoštų prancūziškai mūsų žinomas meno istorikas Jurgis Baltrušaitis (Paryžiuje).

4. Plati Lietuvos istorija anglų kalba. Ji būtina ypač dėl to, kad sovietiniai istorikai ją labai iškraipo. Dr. Zenonas Ivinskis, kiek žinoma, jau turi paruošę plačią Lietuvos Istoriją.

5. Lituanistinių mokslo darbų užsakymas. Reiktų išnaudoti dar gyvus mūsų geriausius lituanistus, dirbančius ne savo srities darbą ar jau išėjusius pensijon ir skirti iš Lietuvių Fondo lėšų moksliniams darbams paruošti. Sudaryti jiems bent minima lias gyvenimo sąlygas. Žinių apie tokius mokslininkus galėtų suteikti Lituanistikos Institutas ir Liet. Katalikų Mokslo Akademią.

6. Stipendija lituanistikai (kalbai, literatūrai, istorijai) studijuoti. Kandidatai turėtų būti baigę kolegiją ir siekia daktaro laipsnio. Stipendija duotina trims metams po 3000 dolerių. Jei Lietuvių Fondas nusistatytų steigti tokią stipendiją, turėtų būti paskelbtas konkursas.

Tokios yra PLB Kultūros Tarybos sugestijos Lietuvių Fondopelno paskirstymo komisijai šiemis ir artimiausiems kitiems metams.

DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

Paskutinė rankraščiams įteikti data:

1967 m. balandžio 30 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės rankraštis privalo būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinraščio puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinraščio puslapių, tačiau toleruojamos išimtys, atsižvelgiant į novelės siužetą ir meninę vertę.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1967 metų balandžio 30 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui 250 dolerių premija bus įteikta 1967 m. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antrąją leidimu arba jos siužetą rašyti dramą, poemą ar romaną.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprastai balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus. Tokiu atveju kitais metais premijuojamos dvj novelės, premijų suma 500 dol.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

L. D. K. "BIRUTĖS" DRAUGIJA LOS ANGELEJE ŠVENČIA SAVO VEIKLOS DEŠIMTMEČI DIDŽIULIU

SUKAKTUVINIŲ BALIUMI, kuris įvyks š. m. balandžio 29 d., 8 v. v.,

Pickwick Royal Room salėje,

921 Riverside Dr., Burbank, Calif.

Baliaus programą išpildys dainininkė H. SWAGART. Šokiams gros populiariusis M. KRAFTO orkestras. Įėjimas su vakariene 6 dol. asmen., stud. ir pensininkams 5 dol.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto pas: T. Mickevičienę, telef. 382-3127 ar J. Radvenienę, telef. DU 4-7646.

Los Angeles bei apylinkių visuomenę maloniai prašome BALIUME dalyvauti.

Valdyba